



SEJM  
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ  
IV kadencja  
Prezes Rady Ministrów  
RM 10-28-02

Druk nr 350  
Warszawa, 29 marca 2002 r.

Pan  
Marek Borowski  
Marszałek Sejmu  
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

**- o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych  
wraz z projektami aktów wykonawczych,**

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie  
polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie .

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Zdrowia.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia .....2002 r.

o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych.

Art. 1.

W ustawie z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 w ust. 3 w pkt 3:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

"a) produktami leczniczymi, w rozumieniu prawa farmaceutycznego,"

b) w lit. d) po wyrazach „o ochronie roślin uprawnych,” dodaje się wyrazy „z wyjątkiem art. 31 ust. 4 i 5”

c) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) kosmetykami, w rozumieniu przepisów o kosmetykach,”

d) po lit. g) dodaje się lit. h) i i) w brzmieniu:

„h) wyrobami medycznymi, w rozumieniu przepisów o wyrobach medycznych,

i) nawozami, w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu, w zakresie regulowanym tymi przepisami.”;

2) w art. 2 w ust. 1:

a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

"3) substancjach istniejących – rozumie się przez to substancje umieszczone na liście substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie, o której mowa w art. 22b,”

b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) alternatywnej nazwie rodzajowej - rozumie się przez to nazwę chemiczną nie identyfikującą dokładnie substancji z uwagi na zachowanie tajemnicy handlowej,”

c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu:

„6a) eksporcie – rozumie się przez to wywóz substancji poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;

3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu:

„Art. 6a. Osoba wprowadzająca do obrotu substancję niebezpieczną lub preparat niebezpieczny ma obowiązek prowadzić i aktualizować na bieżąco spis posiadanych substancji niebezpiecznych lub preparatów niebezpiecznych.”;

4) w art. 11 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Szczegółowe zadania i uprawnienia Inspektora oraz organizację Biura określa statut nadany, w drodze zarządzenia, przez ministra właściwego do spraw zdrowia.”;

5) po art. 11 dodaje się art. 11a w brzmieniu:

„Art. 11a. Ministrowie właściwi do spraw zdrowia, gospodarki, pracy i środowiska wyznaczają jednostki badawczo-rozwojowe lub inne podległe im jednostki organizacyjne, współpracujące, w zakresie swoich kompetencji, z Inspektorem przy wykonywaniu określonych w ustawie zadań w zakresie oceny ryzyka stwarzanego przez substancje chemiczne.”;

6) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:

## Substancje istniejące

Art. 22a. 1. Wprowadzenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancji istniejących, w ich postaci własnej lub jako składnika preparatu, wymaga poinformowania Inspektora, w sytuacjach, o których mowa w ust. 2.

2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaj substancji istniejących podlegających zgłoszeniu,
- 2) osoby, których dotyczy obowiązki poinformowania,
- 3) zakres i rodzaj wymaganych informacji,
- 4) wielkość obrotu wymagającą zgłoszenia,

mając na uwadze zastosowanie tych substancji oraz ryzyko stwarzane przez te substancje.

Art. 22b. Listę substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie ogłasza minister właściwy do spraw zdrowia, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym wydawanym przez tego ministra. Lista ta powinna obejmować Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS).”;

7) w art. 25:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Oznakowanie opakowania substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego obejmuje nazwę umożliwiającą jednoznaczną identyfikację substancji lub preparatu, nazwy określonych substancji niebezpiecznych zawartych w preparacie, nazwę i siedzibę, a w przypadku gdy dotyczy osoby fizycznej imię i nazwisko oraz adres osoby wprowadzającej substancję lub preparat do obrotu oraz odpowiednie znaki ostrzegawcze i napisy, zgodnie z przepisami,

o których mowa w art. 26, a także informacje o wymaganym postępowaniu z opróżnionymi opakowaniami, jeżeli tego wymagają inne przepisy.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Zastosowanie z uwagi na tajemnicę handlową alternatywnej nazwy rodzajowej dla zawartych w preparacie substancji niebezpiecznych wymaga uzyskania zgody Inspektora.”;

8) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Art. 26. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw gospodarki, pracy, rolnictwa oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, uwzględniając w szczególności:
  - a) treść napisów i wzory znaków ostrzegawczych,
  - b) sposób umieszczania napisów i znaków ostrzegawczych,
  - c) wymiary oznakowania w zależności od pojemności opakowania,
- 2) informacje, które powinien zawierać wniosek do Inspektora o uzyskanie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej, uwzględniając w szczególności informacje jednoznacznie identyfikujące niebezpieczną substancję zawartą w preparacie i propozycję alternatywnej nazwy rodzajowej.”;

9) w art. 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Minister właściwy do spraw zdrowia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) rodzaje substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i w wyczuwalne dotykem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie,
- 2) wymagania dotyczące zamknięć i ostrzeżeń, o których mowa w pkt 1, uwzględniając w szczególności normy, które muszą spełniać takie zamknięcia oraz wyczuwalne dotykem ostrzeżenia.”;

10) w art. 31:

a) ust.1 otrzymuje brzmienie:

„1. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia lub ministra właściwego do spraw środowiska, w razie stwierdzenia, że produkcja, obrót lub stosowanie substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego stwarzają nieuzasadnione ryzyko dla zdrowia człowieka lub środowiska, bądź gdy wynika to z porozumień międzynarodowych, określi, w drodze rozporządzenia, ograniczenia, zakazy lub warunki:

- 1) produkcji, obrotu lub stosowania takiej substancji lub preparatu,
- 2) wprowadzania do obrotu lub stosowania produktów zawierających takie substancje lub preparaty,

uwzględniając w szczególności zastosowania takiej substancji lub preparatu, stosowanie w stężeniu lub proporcjach przewyższających określony poziom, występowanie w określonych stężeniach lub ilościach w określonych produktach.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. W przypadku gdy porozumienia międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, wymagają wyrażenia zgody na wwóz substancji lub preparatu na terytorium państwa przez właściwy organ tego państwa, eksport takiej substancji lub preparatu następuje po uzyskaniu zezwolenia Inspektora.

5. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw gospodarki, rolnictwa oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) listę substancji i preparatów, których eksport wymaga uzyskania zezwolenia Inspektora,
- 2) listę państw objętych takimi porozumieniami,
- 3) wzór wniosku o uzyskanie zezwolenia,
- 4) tryb uzyskania zezwolenia,

5) postępowanie Inspektora po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w pkt 3.”;

11) w art. 43:

a) w ust. 1 wyrazy „do dnia 31 grudnia 2003 r.” zastępuje się wyrazami „do dnia 31 grudnia 2002 r.”,

b) w ust. 2 wyrazy „po dniu 31 grudnia 2002 r.” zastępuje się wyrazami „po dniu 31 lipca 2002r.”;

12) w art. 46 wyrazy „z dniem 1 stycznia 2003 r.” zastępuje się wyrazami „z dniem 1 sierpnia 2002 r.”.

#### Art. 2.

Przepisy wykonawcze wydane na podstawie upoważnień ustawowych zmienianych niniejszą ustawą zachowują moc do czasu wydania nowych przepisów wykonawczych.

#### Art. 3.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

## UZASADNIENIE

Konieczność nowelizacji ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367) wynika przede wszystkim z zawartego w piśmie do Ambasadora w Przedstawicielstwie Rzeczypospolitej Polskiej przy Unii Europejskiej postulatu Komisji Europejskiej, aby przed wejściem Polski do Unii Europejskiej dokonać zgłoszeń nowych substancji chemicznych, w celu uniknięcia konieczności ich wycofywania z rynku na czas potrzebny do rozpatrzenia zgłoszenia. Postulat Komisji Europejskiej zostanie spełniony przez przyspieszenie wejścia w życie przepisów ustawy o substancjach i preparatach dotyczących nowych substancji chemicznych z dnia 1 stycznia 2003 r. na dzień 1 sierpnia 2002 r. Przyspieszenie takie zapewniają zmiany dokonane w art. 43 i 46 ustawy.

Jednocześnie nowelizacja ustawy pozwala na wprowadzenie innych niezbędnych poprawek, wynikających z następujących przyczyn:

- 1) dokonanie poprawek w art. 1 ust. 3 pkt 3 lit. a) i lit. e) ustawy jest niezbędne z uwagi na dostosowanie nazewnictwa do ustawy - Prawo farmaceutyczne i ustawy o kosmetykach,
- 2) dodanie w art. 1 w ust. 3 w pkt 3 lit. h) jest niezbędne, z uwagi na konieczność wyłączenia spod przepisów ustawy wyrobów medycznych zdefiniowanych w nowej ustawie o wyrobach medycznych,
- 3) zmiana brzmienia art. 2 ust. 1 pkt 3, z jednoczesnym dodaniem art. 22a, jest spowodowana faktem, że w dotychczasowym brzmieniu ustawa nie zawierała upoważnienia do ogłoszenia listy substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie,
- 4) dodanie w art. 2 w ust. 1 pkt 5a zawierającego definicję „alternatywnej nazwy rodzajowej” wynika ze zmian dokonanych w art. 25 i 26 ustawy, umożliwiających transpozycję do prawa polskiego Części A załącznika VI do dyrektywy 1999/45/WE,



- 5) dodanie w art. 2 ust. 1 pkt 6a zawierającego definicję „eksportu” wynika z dodania do art. 31 ustawy ust. 4 i 5, które pozwolą na wprowadzenie do prawa polskiego przepisów umożliwiających wdrożenie w Polsce Wytycznych Londyńskich i ratyfikację Konwencji Rotterdamskiej,
- 6) dodanie art. 6a jest spowodowane faktem, że przepisy Kodeksu pracy (art. 221 § 2) zobowiązują jedynie do posiadania spisu stosowanych substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, natomiast nie obligują do posiadania spisów takich substancji lub preparatów w magazynach hurtowników i dystrybutorów,
- 7) zmiana art. 11 ust. 3 wynika z nowych rozwiązań dotyczących formy nadawania statutów wprowadzonych przez ustawę z dnia 21 grudnia 2001 r. o zmianie ustawy o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz. U. Nr 154, poz. 1800) do ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o organizacji i trybie pracy Rady Ministrów oraz o zakresie działania ministrów (Dz.U. z 1999 r. Nr 82, poz. 929, z 2000 r. Nr 120, poz. 1268 oraz z 2001 r. Nr 102, poz. 1116 i Nr 154, poz. 1799),
- 8) upoważnienie z art. 22a ust. 2 ma służyć wydawaniu rozporządzenia umożliwiającego uzyskanie informacji na temat substancji wielkotonażowych i substancji stwarzających szczególne zagrożenie. Jednocześnie tak sformułowane upoważnienie pozwoli na dokonanie spisu substancji istniejących, sygnalizowanego we wzmiankowanym wyżej piśmie Komisji Europejskiej, gdyby Komisja Europejska uznała, że zaproponowane przez Polskę rozwiązanie nie spełnia jej postulatów,
- 9) zmiany w art. 25 i 26 ustawy wynikają z faktu, że w obecnym brzmieniu ustawa nie pozwala na wdrożenie do prawa polskiego Części A załącznika VI do dyrektywy 1999/45/WE. Proponowana zmiana pozwoli na przyjęcie tego przepisu wspólnotowego,
- 10) zmiany w art. 28 ustawy wynikają z faktu, że w obecnym brzmieniu ustawa nie pozwala na wdrożenie do prawa polskiego załącznika IX do dyrektywy 67/548/EWG. Proponowana zmiana pozwoli na przyjęcie tego przepisu wspólnotowego,
- 11) zmiany w art. 31 ust. 1 ustawy wynikają z faktu, że w obecnym brzmieniu ustawa nie pozwala na wdrożenie do prawa polskiego niektórych przepisów, w szczególności nowych przepisów dyrektywy 76/769/EWG dotyczącej ograniczeń obrotu i stosowania niektórych substancji i preparatów. Ograniczenia te w niektórych

przypadkach dotyczą produktu zawierającego w swoim składzie takie substancje lub preparaty. Dodanie ust. 4 i 5 w art. 31 wynika z konieczności wprowadzenia do prawa polskiego przepisów umożliwiających wdrożenie w Polsce Wytycznych Londyńskich, do których Polska przystąpiła, a których nie realizuje. Przepisy te pozwalają również na ratyfikację przez Polskę Konwencji Rotterdamskiej, która po jej wejściu w życie zastąpi Wytyczne Londyńskie.

Projekt ustawy poddano konsultacjom odpowiednich stowarzyszeń producentów chemikaliów, Polskiej Izby Przemysłu Chemicznego oraz związków zawodowych.

Zmiany w ustawie umożliwiają zapewnienie w sposób prawidłowy ochrony zdrowia człowieka i środowiska przed zagrożeniami stwarzanymi przez substancje i preparaty chemiczne.

Wejście ustawy w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia pozostawia adresatom ustawy czas na przygotowanie się do dostosowania się do przepisów ustawy.

Wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa ani dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

## **UZASADNIENIE EUROPEJSKIEGO CHARAKTERU USTAWY O ZMIANIE USTAWY O SUBSTANCJACH I PREPARATACH CHEMICZNYCH**

Projektowana ustawa o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych ma na celu nowelizację dotychczas obowiązujących przepisów w celu umożliwienia zgłoszenia Komisji Europejskiej przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej nowych substancji chemicznych, tak aby nie pojawiła się konieczność ich czasowego wycofania z rynku w chwili akcesji a także w celu wprowadzenia odpowiednich poprawek dostosowujących obowiązującą ustawę do przepisów prawa wspólnotowego.

Wiążącymi aktami prawa Unii Europejskiej implementowanymi w projekcie ustawy są: Dyrektywa Rady 67/548/EWG z 27 czerwca 1967r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących klasyfikacji, opakowań i oznakowania substancji niebezpiecznych, Dyrektywa Rady 76/769/EWG z 27 lipca 1976r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowania niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych, Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 793/93 z 23 marca 1993r. w sprawie oceny i kontroli ryzyka powodowanego przez istniejące substancje oraz Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE z 31 maja 1999r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących klasyfikowania, opakowywania i etykietowania preparatów niebezpiecznych.

Projektowana ustawa umożliwi zebranie informacji o substancjach istniejących wprowadzanych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, co stanowi dostosowanie do przepisów Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 793/93. Ustawa pozwoli również na wydanie przez ministra właściwego do spraw zdrowia obwieszczenia o liście substancji chemicznych występujących w produkcji lub obrocie obejmującego Europejski Wykaz Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS). Poprzez wprowadzenie obowiązku podania na opakowaniu preparatu niebezpiecznego nazwy substancji niebezpiecznych w nim zawartych oraz określenie zasad stosowania alternatywnej nazwy rodzajowej możliwa będzie implementacja postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE.

Projekt ustawy pozwoli także na określenie w odpowiednim akcie wykonawczym wymagań dotyczących opakowań zaopatrzonych w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenia, co ma na celu dostosowanie polskiego prawa do

wymogów sformułowanych w prawie wspólnotowym w Załączniku IX do Dyrektywy Rady 67/548/EWG.

Projektowana ustawa, implementując postanowienia Dyrektywy Rady 76/769/EWG, umożliwi również wprowadzanie ograniczeń, zakazów lub warunków występowania w określonych produktach określonych stężeń substancji niebezpiecznej bądź preparatu niebezpiecznego, w razie stwierdzenia, że ich produkcja, obrót lub stosowanie stwarzają nieuzasadnione ryzyko dla człowieka lub środowiska.

Projektowana nowelizacja ustawy o substancjach i preparatach chemicznych w art. 1 pkt. 8) przyspiesza o sześć miesięcy termin wejścia w życie przepisów Rozdziału 2 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych dotyczącego substancji nowych. Rozwiązanie wprowadzone ze względu na uwagi zgłoszone przez Komisję Europejską, ma na celu umożliwienie wcześniejszego zgłaszania substancji nowych, tak aby można było przed akcesją Polski do Unii Europejskiej posiadać odpowiednie dane co zagwarantuje, że ewentualnie zgłoszone substancje nowe nie będą musiały być tymczasowo wycofywane z rynku w chwili uzyskania członkostwa.

Projekt ustawy jest związany ze stanowiskiem negocjacyjnym w obszarze „Swoboda przepływu towarów”, część 3 Chemikalia. W tym zakresie Polska zadeklarowała, że dostosuje swoje prawo do 31 grudnia 2002r.



**SEKRETARZ  
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ  
SEKRETARZ STANU  
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

*Prof. dr hab. Danuta Hübner*  
Sokr. Min. DH/ 677/2002/DPE/mbm

Warszawa, 19.03.2002r.

Pan  
Aleksander Proksa  
Sekretarz Rady Ministrów

**Opinia o zgodności projektu ustawy o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych, z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494) przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej**

W związku z przedłożonym projektem ustawy (pismo nr RM-10-28-02) pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

- I. Projektowana ustawa ma na celu nowelizację ustawy z dnia 11 stycznia 2001r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367), między innymi w celu umożliwienia zgłoszenia Komisji Europejskiej przed przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej nowych substancji chemicznych, tak aby nie pojawiła się konieczność ich czasowego wycofania z rynku w chwili akcesji a także w celu wprowadzenia odpowiednich poprawek dostosowujących ustawę do przepisów prawa wspólnotowego.
- II. Problematyka zawarta w opiniowanym projekcie ustawy uregulowana jest w sposób szczegółowy w prawie wspólnotowym. Tekstami prawnymi o podstawowym znaczeniu w tej dziedzinie są przede wszystkim:

GABINET  
SEKRETARZA RADY MINISTRÓW

dn. 20.03.02.

1. Dyrektywa Rady 67/548/EWG z 27 czerwca 1967r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących klasyfikacji, opakowań i oznakowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE nr L 196, 16.08.67 z późn. zm).
  2. Dyrektywa Rady 76/769/EWG z 27 lipca 1976r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących ograniczeń we wprowadzaniu do obrotu i stosowania niektórych substancji i preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE nr L 262, 27.09.76 z późn. zm.).
  3. Dyrektywa Rady 88/379/EWG z 7 czerwca 1988r. w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących klasyfikacji, opakowań i oznakowania preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE nr L 187, 16.07.88 wraz z późn. zm.).
  4. Rozporządzenie Rady (EWG) Nr 793/93 z 23 marca 1993r. w sprawie oceny i kontroli ryzyka powodowanego przez istniejące substancje (Dz. Urz. WE nr L 84, 5 04 93).
  5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE z 31 maja 1999r. w sprawie w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących klasyfikowania, opakowywania i etykietowania preparatów niebezpiecznych (Dz. Urz. WE nr L 200, 30.07.99 wraz z późn. zm.).
- III. Opiniowany projekt ustawy wprowadza nowy art. 23a, stanowiący delegację do wydania rozporządzenia przewidującego zgłaszanie Inspektorowi do Spraw Substancji i Preparatów Chemicznych, informacji na temat substancji istniejących wprowadzanych do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Przepisy wykonawcze, które zostałyby przyjęte na podstawie wspomnianej delegacji ustawowej pozwolić mają na uzyskanie danych o wielkości obrotu substancjami wielkotonażowymi. Projektowany przepis jest zgodny z art. 3 i 4 Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 793/93, przewidującymi przekazanie do Komisji Europejskiej informacji na temat substancji istniejących, produkowanych lub importowanych w dużych ilościach oraz z art. 6 § 3 Rozporządzenia Rady (EWG) Nr 793/93, zgodnie z którym Państwa Członkowskie mogą zażądać od producentów i importerów działających na ich terytorium przekazania odpowiednich informacji do odpowiednich organów państwowych jednocześnie z przekazywaniem wymaganych informacji Komisji Europejskiej.
- IV Art. 23b, który ma zostać wprowadzony do obowiązującej ustawy o substancjach i preparatach chemicznych pozwoli na wydanie przez ministra właściwego do spraw zdrowia obwieszczenia o liście substancji chemicznych występujących w produkcji lub

obrocie obejmującego Europejski Wykaz Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS). EINECS, będący listą 100.000 substancji chemicznych, którego przyjęcie jest bardzo istotne z punktu widzenia dostosowania do prawa Unii Europejskiej.

V. Zgodnie z art. 10 § 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE na opakowaniu preparatu niebezpiecznego w rozumieniu dyrektywy, winien znajdować się szereg informacji, w tym informacje dotyczące nazw substancji niebezpiecznych zawartych w preparacie. Wymóg ten dotyczy preparatów chemicznych i w zależności od zaklasyfikowania preparatów chemicznych, jest w sposób szczegółowy określony w art. 10 § 2 pkt. 3 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE. Jednocześnie, art. 15 ww. dyrektywy przewiduje, z uwagi na tajemnicę handlową, możliwość zastosowania alternatywnej nazwy rodzajowej dla substancji niebezpiecznych zawartych w danym preparacie. Zasady składania wniosku o wyrażenie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej zawarte są w Załączniku VI A Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE.

Opiniowany projekt ustawy przewiduje modyfikację brzmienia art. 25 ust 1 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych polegającą na wprowadzeniu obowiązku podania na opakowaniu preparatu niebezpiecznego nazwy substancji niebezpiecznych w nim zawartych. Jest to zatem rozwiązanie zgodne z art. 10 § 2 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE. Jednocześnie projektowane dodanie art. 25 ust 1a oraz art. 28 pkt. 3 ma na celu zapewnienie przedsiębiorcom możliwości zastosowania z uwagi na tajemnicę handlową alternatywnej nazwy rodzajowej dla substancji niebezpiecznych zawartych w danym preparacie. Jest to zatem rozwiązanie zgodne z przepisami prawa wspólnotowego.

VI. Projektowana nowelizacja art. 28 ust 3 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych ma na celu umożliwienie określenia w odpowiednim akcie wykonawczym wymagań dotyczących opakowań zaopatrzonych w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenia. Projektowana nowelizacja delegacji ustawowej pozwoli na dostosowanie polskiego prawa do wymogów sformułowanych w prawie wspólnotowym w Załączniku IX Dyrektywy Rady 67/548/EWG, z późniejszymi zmianami, w szczególności zmianami wprowadzonymi Dyrektywą Komisji 91/410/ z 22 lipca 1991r w sprawie czternastej adaptacji do postępu technicznego Dyrektywy Rady 67/548/EWG w sprawie ujednoczenia ustaw, rozporządzeń i zarządzeń dotyczących


klasyfikacji, opakowań i oznakowania substancji niebezpiecznych (Dz. Urz. WE nr L 228, 17.08.91).

VII. Nowelizacja art. 31 ust 1 pkt. 1 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych ma na celu umożliwienie określenia ograniczeń, zakazów lub warunków występowania w określonych produktach określonych stężeń substancji niebezpiecznej bądź preparatu niebezpiecznego, w razie stwierdzenia, że ich produkcja, obrót lub stosowanie stwarzają nieuzasadnione ryzyko dla człowieka lub środowiska. Projektowana nowelizacja jest zgodna z Dyrektywą Rady 76/769/EWG. Jednocześnie, dla większej czytelności proponowanej nowelizacji art. 31 ust 1 obowiązującej ustawy, należałoby rozważyć wprowadzenie projektowanej zmiany w formie osobnego pkt 4 do art. 31 ust 1.

VIII. Projektowana nowelizacja ustawy o substancjach i preparatach chemicznych w art. 1 pkt. 11) i 12) przyspiesza o sześć miesięcy termin wejścia w życie przepisów Rozdziału 2 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych dotyczącego substancji nowych. Rozwiązanie to ma na celu umożliwienie wcześniejszego zgłaszania substancji nowych, tak aby można było przed akcesją Polski do Unii Europejskiej posiadać odpowiednie dane co zagwarantuje, że ewentualnie zgłoszone substancje nowe nie będą musiały być tymczasowo wycofywane z rynku w chwili uzyskania członkostwa.

**IX. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych, jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.**

Z poważaniem



Do uprzejmej wiadomości:

Pan Mariusz Lapiński  
Minister Zdrowia



**Rozporządzenie Ministra Zdrowia**  
**z dnia .....**  
**w sprawie substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których**  
**opakowania należy zaopatrywać w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i w**  
**wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie**

na podstawie art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz.1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz 1367), zwanej dalej „ustawą”, zarządza się, co następuje:

§ 1

Opakowania substancji lub preparatów oznakowanych jako bardzo toksyczne, toksyczne lub żrące, oferowanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej, muszą być zaopatrzone, niezależnie od pojemności opakowania, w zamknięcie utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

§ 2

1.Opakowania substancji lub preparatów oznakowanych jako szkodliwe, skrajnie łatwo palne lub łatwo palne, oferowanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej, muszą być zaopatrzone, niezależnie od pojemności opakowania, w wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie.

2.Przepisów ust. 1 nie stosuje się do pojemników aerozolowych zawierających substancje lub preparaty zaklasyfikowane wyłącznie jako skrajnie łatwo palne lub wysoce łatwo palne.

§ 3

Opakowania substancji lub preparatów zawierających co najmniej 3% metanolu (Nr CAS 67-56-1) lub co najmniej 1% dichlorometanu (Nr CAS 75-09-2), oferowanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej, muszą być zaopatrzone, niezależnie od pojemności opakowania, w zamknięcie utrudniające otwarcie przez dzieci.

§ 4

Opakowania substancji lub preparatów zaklasyfikowanych jako szkodliwe ze zwrotem R65, stwarzających ryzyko zachłyśnięcia, z wyjątkiem substancji lub preparatów wprowadzanych do obrotu w pojemnikach aerozolowych lub w pojemnikach wyposażonych w szczelne urządzenia do wytwarzania aerozolu, muszą być zaopatrzone, niezależnie od pojemności opakowania, w zamknięcie utrudniające otwarcie przez dzieci.

## § 5

Zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci w opakowaniach wielokrotnego użytku muszą spełniać wymagania zawarte w Polskiej Normie PN-93 0-79250 „Opakowania zabezpieczone przed niepożądanym otwarciem przez dziecko”, „Wymagania i metody badań opakowań wielokrotnego zamykania” lub w normie ISO 8317 (wydanie z 1 lipca 1989 r.).

## § 6

Zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci w opakowaniach bez zamknięć wielokrotnego użytku muszą spełniać wymagania zawarte w normie CEN nr EN 862 (wydanie z marca 1997 r.) przyjętej przez Europejski Komitet do spraw Standaryzacji (CEN).

## § 7

Dowód zgodności z normami, o których mowa w § 5 i 6 może być wydany tylko przez laboratorium posiadające świadectwo zgodności z normą Serii 4500.

## § 8

W przypadkach, gdy do zawartości opakowania nie można dostać się bez pomocy narzędzi, badania przewidywane przez normy, o których mowa powyżej, nie są wymagane.

## § 9

Wyczuwalne dotykiem ostrzeżenia o niebezpieczeństwie muszą spełniać wymagania normy PN-EN ISO 11683:1999 „Opakowania- Znaki ostrzegające przed niebezpieczeństwem, wyczuwalne dotykiem- Wymagania” lub normy EN ISO 11683 (wydanie z 1997 r.).

## § 10

Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER GOSPODARKI

### **Uzasadnienie**

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego dla ministra właściwego do spraw zdrowia zawartego w art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz.1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz 1367).

Projekt rozporządzenia adaptuje do prawa polskiego następujące przepisy Unii Europejskiej:

- art. 22 ust. 1 lit. (e) i (f) oraz art. 22 ust. 4 dyrektywy 67/548/EWG,
- załącznik IX do dyrektywy 67/548/EWG,
- art. 9 ust. 1 pkt 3 dyrektywy 1999/45/WE,
- załącznik IV do dyrektywy 1999/45/WE.

Wejście w życie rozporządzenia nie pociągnie za sobą skutków finansowych dla budżetu państwa.

**Rozporządzenie  
Ministra Zdrowia  
z dnia .....2002 r.**

**w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów  
niebezpiecznych**

Na podstawie art. 26 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz. 84, Nr 100, poz. 1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz. 1367) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Rozporządzenie reguluje:

- 1) sposób oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych,
- 2) treść napisów i wzory znaków ostrzegawczych wymaganych przy oznakowaniu opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych,
- 3) informacje, które powinien zawierać wniosek do Inspektora o uzyskanie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej, uwzględniając w szczególności informacje jednoznacznie identyfikujące substancje niebezpieczne.

2. W rozumieniu rozporządzenia oznakowanie oznacza wymagane rozporządzeniem znaki ostrzegawcze i napisy umieszczane na opakowaniu substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego.

3. Oznakowanie może być umieszczone na etykiecie lub bezpośrednio na opakowaniu substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego.

§ 2.

1. Wzory znaków ostrzegawczych oraz napisy określające ich znaczenie i symbole, określa załącznik nr 1.

2. Brzmienie zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego, zwanych dalej „zwrotami S”, określa załącznik nr 2.

3. Kryteria doboru zwrotów S określa załącznik nr 3.

4. Sposób znakowania opakowań preparatów niebezpiecznych wymagających szczególnego znakowania określa załącznik nr 4.

5. Sposób ustalania alternatywnej nazwy rodzajowej określa załącznik nr 5.

## § 3.

1. Oznakowanie opakowania każdej substancji niebezpiecznej zawiera:

1) nazwę substancji określoną zgodnie z wykazem substancji niebezpiecznych, zwanym dalej „wykazem”, wydanym na podstawie art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych, zwanej dalej „ustawą”; jeżeli substancja nie jest wymieniona w wykazie, należy zamieścić nazwę powszechnie przyjętą w międzynarodowym nazewnictwie chemicznym,

2) nazwę lub imię i nazwisko, adres i numer telefonu producenta substancji, a w przypadku substancji produkowanych za granicą także importera lub dystrybutora wprowadzającego substancję do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

3) znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczeń powinny odpowiadać klasyfikacji dokonanej zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, zwanymi dalej „kryteriami klasyfikacji”; gdy substancji przypisano więcej niż jeden symbol:

- a) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolom T lub T+ czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom X<sub>n</sub>, X<sub>i</sub> i C fakultatywnymi, o ile wykaz nie stanowi inaczej,
- b) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi C czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom X<sub>n</sub> i X<sub>i</sub> fakultatywnymi,
- c) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi E czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom F, F+ i O fakultatywnymi,
- d) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi X<sub>n</sub> czyni znak ostrzegawczy odpowiadający symbolowi X<sub>i</sub> fakultatywnym,

4) zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, zwane dalej „zwrotami R”; w przypadku substancji wymienionych w wykazie zastosowane zwroty powinny być zgodne ze wskazanymi w wykazie; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, zwroty R powinny zostać wybrane spośród zwrotów R ustalonych zgodnie z kryteriami klasyfikacji; tam, gdzie to stosowne należy zamieszczać łączone zwroty R, w taki sposób, aby niezbędną informację przedstawić za pomocą jak najmniejszej liczby zwrotów; wyboru zwrotów R należy dokonywać zgodnie z następującymi kryteriami:

- a) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla zdrowia, oznakowanie musi zawierać zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa wskazaną znakiem ostrzegawczym oraz zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa, której nie wykazano na oznakowaniu za pomocą znaku ostrzegawczego,
- b) w przypadku zwrotów określających zagrożenia wynikające z fizykochemicznych właściwości substancji, nie należy umieszczać zwrotów R powtarzających napisy określające znaczenie znaku ostrzegawczego, typu "wysoco łatwopalny" itp.,

c) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla środowiska, oznakowanie musi zawierać zwroty charakteryzujące takie zagrożenia,

5) zwroty S; brzmienie zwrotów S powinno być zgodne z brzmieniem określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia; w przypadku substancji wymienionych w wykazie zastosowane zwroty powinny być zgodne ze wskazanymi w wykazie; w przypadku substancji niebezpiecznych, których nie wymieniono w wykazie, zwroty S powinny zostać wybrane spośród zwrotów ustalonych zgodnie z regułami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia; wyboru zwrotów S należy dokonywać zgodnie z następującymi kryteriami:

- a) oznakowanie opakowania nie powinno zawierać więcej niż cztery zwroty S; wymienione w rozporządzeniu zwroty łączone należy traktować jako jeden zwrot,
- b) spośród ustalonych zwrotów S dotyczących usuwania substancji należy zamieścić jeden zwrot S; w szczególności taki zwrot S należy zamieścić w przypadku substancji sprzedawanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej; zwrotów S dotyczących usuwania substancji nie trzeba zamieszczać, gdy wiadomo, iż ta substancja oraz jej opakowanie nie stwarzają zagrożenia dla zdrowia lub środowiska;
- c) jeżeli zwroty S w sposób oczywisty powtarzają treść zwrotów R, należy je umieścić na oznakowaniu opakowania tylko wtedy, gdy mają stanowić specjalne ostrzeżenie,
- d) wybór zwrotów S powinien uwzględniać przewidywany sposób stosowania substancji, np. w postaci aerozolu,
- e) umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów S1, S2 i S45 jest obowiązkowe w przypadku wszystkich substancji bardzo toksycznych, toksycznych i żrących sprzedawanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej,
- f) umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów S2 i S46 jest obowiązkowe w przypadku wszystkich innych niebezpiecznych substancji (oprócz substancji niebezpiecznych dla środowiska) sprzedawanych w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej,

6) numer WE, w rozumieniu definicji numeru WE zamieszczonej w wykazie, jeżeli został przypisany danej substancji w odrębnych przepisach ,

7) w przypadku substancji objętych wykazem, oznakowanie powinno zawierać wyrazy "Oznakowanie WE".

2. Na oznakowaniu opakowania substancji niebezpiecznej nie zamieszcza się:

- 1) zwrotów R powtarzających treść zwrotów S, o których mowa w ust. 1 pkt 5,
- 2) zwrotów S ustalonych zgodnie z regułami zamieszczonymi w załączniku nr 2, jeżeli są wyraźnie niepotrzebne w odniesieniu do danej substancji.

#### § 4.

1. Oznakowanie opakowania każdego preparatu niebezpiecznego zawiera:

- 1) nazwę handlową lub informację o przeznaczeniu preparatu,

2) nazwę lub imię i nazwisko, adres i numer telefonu producenta substancji, a w przypadku substancji produkowanych za granicą także importera lub dystrybutora wprowadzającego substancję obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

3) nazwę chemiczną lub nazwy chemiczne substancji obecnych w preparacie ustalone w oparciu o następujące kryteria:

- a) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych, zgodnie z kryteriami klasyfikacji, jako bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe, należy uwzględnić tylko nazwy substancji bardzo toksycznych, toksycznych i szkodliwych, obecnych w preparacie w stężeniach równych lub większych od najniższej wartości granicznej (wartość graniczna  $X_n$ ) podanej dla każdej z nich w wykazie lub w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy ,
- b) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych, zgodnie z kryteriami klasyfikacji, jako żrące, należy uwzględnić nazwy tylko substancji żrących, obecnych w preparacie w stężeniach równych lub większych od najniższej wartości granicznej (wartość graniczna dla substancji drażniącej) podanej dla każdej z nich w wykazie lub w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy,
- c) należy uwzględnić nazwy substancji, które spowodowały, że zgodnie z kryteriami klasyfikacji, preparat został zaklasyfikowany jako:
  - rakotwórczy kategorii 1, 2 lub 3,
  - mutageny kategorii 1, 2, lub 3,
  - działający szkodliwie na rozrodczość kategorii 1, 2, lub 3,
  - bardzo toksyczny, toksyczny lub szkodliwy z uwagi na skutki inne niż zgony zwierząt po jednorazowym narażeniu,
  - toksyczny lub szkodliwy z uwagi na poważne skutki po narażeniu powtarzalnym lub przedłużonym,
  - uczulający,
- d) zamieszczenie nazw maksymalnie 4 substancji chemicznych powinno wystarczyć do zidentyfikowania substancji odpowiedzialnych za główne zagrożenia zdrowotne, które były podstawą klasyfikacji i wyboru odpowiedniego zwrotu określającego zagrożenia, chyba że konieczne jest zamieszczenie nazw większej liczby substancji,
- e) nazwa substancji, z zastrzeżeniem ust. 2, będzie jedną z jej nazw zamieszczonych w wykazie lub, jeżeli substancja nie jest tam wymieniona, nazwą powszechnie przyjętą w międzynarodowym nazewnictwie chemicznym,
- f) w przypadku koncentratów stosowanych w przemyśle perfumeryjnym należy umieścić nazwę substancji odpowiedzialnej za działanie uczulające preparatu; w przypadku substancji naturalnych należy umieszczać nazwę typu "ekstrakt ...." lub "wyciąg olejków .....", a nie nazwy składników ekstraktu czy wyciągu,

4) znak lub znaki ostrzegawcze i napisy określające ich znaczenie, o których mowa w załączniku nr 1 do rozporządzenia, odpowiadające klasyfikacji preparatu dokonanej zgodnie z kryteriami klasyfikacji; w przypadku pojemników aerozolowych znak ostrzegawczy oznaczający, odpowiednio, preparat skrajnie lub wysoce łatwopalny oraz napisy określające jego znaczenie umieszcza się na oznakowaniu, jeżeli pojemnik zawiera ponad 45% wagowych lub ponad 250g gazu palnego w powietrzu pod ciśnieniem atmosferycznym lub preparatu w

stanie ciekłym o temperaturze zapłonu nie wyższej niż 100<sup>0</sup>C; gdy preparatowi przypisano więcej niż jeden symbol:

- a) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi T lub T+ czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom C, Xn i Xi fakultatywnymi,
- b) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi C czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom Xn i Xi fakultatywnymi,
- c) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi E czyni znaki ostrzegawcze odpowiadające symbolom F, F+ i O fakultatywnymi,
- d) obowiązek umieszczenia znaku ostrzegawczego odpowiadającego symbolowi Xn czyni znak ostrzegawczy odpowiadający symbolowi Xi fakultatywnym,

5) zwroty R; treść zwrotów R powinna być zgodna z brzmieniem podanym w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy; zwroty R powinny zostać wybrane spośród zwrotów R ustalonych zgodnie z kryteriami klasyfikacji; zamieszczenie sześciu zwrotów R powinno wystarczyć do opisanego zagrożenia; tam, gdzie to stosowne należy zamieszczać łączone zwroty R w taki sposób, aby niezbędną informację przedstawić za pomocą jak najmniejszej liczby zwrotów; zwroty R muszą określać wszystkie podstawowe zagrożenia związane ze stosowaniem preparatu; wyboru zwrotów R należy dokonać zgodnie z następującymi kryteriami:

- a) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla zdrowia oznakowanie opakowania musi zawierać zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa określoną znakiem ostrzegawczym oraz zwroty charakteryzujące kategorię niebezpieczeństwa, której nie wykazano na oznakowaniu za pomocą znaku ostrzegawczego,
- b) w szczególności należy zamieścić zwroty wskazane w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, w ich części dotyczącej klasyfikacji na podstawie zawartości składników niebezpiecznych,
- c) w przypadku preparatów zaklasyfikowanych zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jako szkodliwe i drażniące, oznakowanych znakiem ostrzegawczym oznaczającym substancję szkodliwą, zwroty R powinny skierować uwagę na dwoiste zagrożenia związane tak ze szkodliwym, jak i drażniącym działaniem preparatu,
- d) w przypadku zwrotów określających zagrożenia dla środowiska, oznakowanie opakowania musi zawierać zwroty charakteryzujące takie zagrożenia,

6) zwroty S w brzmieniu określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia, wybrane spośród zwrotów S zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia; wyboru zwrotów S należy dokonać w sposób określony dla substancji niebezpiecznych w § 3 pkt 5 rozporządzenia, z zastrzeżeniem, że oznakowanie opakowania preparatu niebezpiecznego nie powinno zawierać więcej niż sześć zwrotów S,

7) ilość (masę lub objętość) preparatu w opakowaniu, jeżeli preparat jest przeznaczony do sprzedaży w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej.

2. Osoba wprowadzająca preparat do obrotu, która może wykazać, że poprzez zamieszczenie na oznakowaniu preparatu nazwy chemicznej substancji, którą z uwagi na zagrożenia dla zdrowia zaklasyfikowano najwyżej jako szkodliwą, naruszona zostanie tajemnica handlowa,



może zamieścić na oznakowaniu alternatywną nazwę rodzajową takiej substancji, ustaloną w sposób określony w załączniku nr 5. Alternatywnej nazwy nie wolno zamieszczać w przypadku substancji, dla których w odrębnych przepisach ustalono najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy.

3. Zgodę na zamieszczenie na etykiecie alternatywnej nazwy rodzajowej wydaje Inspektor na podstawie wniosku złożonego przez osobę o której mowa w ust. 2.

4. Zakres informacji wymaganej we wniosku do Inspektora określa załącznik nr 6.

5. Na oznakowaniu opakowania nie zamieszcza się:

1) nazw substancji, które spowodowały zaklasyfikowanie preparatu wyłącznie jako wybuchowego, o właściwościach utleniających, skrajnie łatwopalnego, wysoce łatwopalnego, łatwopalnego, drażniącego lub niebezpiecznego dla środowiska,

2) zwrotów R powtarzających słowne określenie znaczenia znaku ostrzegawczego, typu "wysoce łatwopalny" itp., w przypadku zwrotów określających zagrożenia wynikające z fizykochemicznych właściwości preparatu,

3) zwrotów R powtarzających treść zwrotów S, o których mowa w ust. 1 pkt 6,

#### § 5.

Umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów R i zwrotów S nie jest wymagane w przypadku:

- 1) substancji niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako wysoce łatwopalne, łatwopalne, utleniające lub drażniące,
- 2) preparatów niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako wysoce łatwopalne, utleniające lub drażniące, z wyjątkiem preparatów, którym jednocześnie przypisano zwrot R41,
- 3) preparatów niebezpiecznych zaklasyfikowanych wyłącznie jako niebezpieczne dla środowiska, którym przypisano symbol N,
- 4) substancji niebezpiecznych, które nie są przeznaczone do ogólnej dostępnej sprzedaży detalicznej, zaklasyfikowanych wyłącznie jako substancje szkodliwe, pod warunkiem że pojemność opakowania nie przekracza 125 mililitrów.

#### § 6.

W przypadku preparatów, których pojemność opakowania nie przekracza 125 ml, zaklasyfikowanych wyłącznie jako łatwopalne lub niebezpieczne dla środowiska, którym nie przypisano symbolu N, nie jest wymagane umieszczenie na oznakowaniu opakowania zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania preparatu.

#### § 7.

Oznakowanie powinno być umieszczone na opakowaniu w taki sposób, aby jego treść mogła zostać odczytana poziomo, gdy opakowanie pozostaje w normalnym położeniu. Etykieta powinna być trwale przymocowana na powierzchni opakowania. Wewnętrzna powierzchnia etykiety powinna przylegać bezpośrednio i w całości do opakowania.

7  
§ 8.

1. Oznakowanie powinno mieć następujące wymiary, zależne od pojemności opakowania:

<i>Pojemność opakowania</i>	<i>Wymiary (w milimetrach)</i>
- nie przekraczające 3 litrów	co najmniej 52x74
- ponad 3 litry, ale nie przekraczające 50 litrów	co najmniej 74x105
- ponad 50 litrów, ale nie przekraczające 500 litrów	co najmniej 105x148
- ponad 500 litrów	co najmniej 148x210

2. Na oznakowaniu o wymiarach określonych w ust. 1 zamieszcza się wyłącznie informacje wymagane rozporządzeniem i inne informacje dotyczące zdrowia i bezpieczeństwa.

3. W przypadku zamieszczenia na oznakowaniu napisów ostrzegawczych także w językach innych niż język polski wymiar oznakowania podany w ust. 1 należy powiększyć o obszar zajęty przez napisy w innym języku lub innych językach.

§ 9.

Każdy znak ostrzegawczy powinien pokrywać co najmniej jedną dziesiątą pola powierzchni oznakowania, ale nie mniej niż 1 cm<sup>2</sup>.

§ 10.

1. Kolor i wygląd oznakowania opakowania powinny być tak dobrane, aby znak ostrzegawczy i jego tło wyraźnie się od siebie odróżniały.

2. Informacje zamieszczone na oznakowaniu opakowania powinny wyraźnie odróżniać się od tła i mieć takie wymiary i liternictwo, żeby były łatwo czytelne.

§ 11.

Opakowania, które zawierają preparaty niebezpieczne przeznaczone do ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej, nie mogą mieć:

- 1) kształtu lub dekoracji graficznej, które mogą przyciągać uwagę i ciekawość dzieci lub wprowadzać konsumentów w błąd,
- 2) wyglądu lub oznaczenia stosowanego dla środków spożywczych i używek lub środków żywienia zwierząt, leków lub kosmetyków.

§ 12.

1. Oznakowanie substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego może być umieszczane na opakowaniu w inny sposób, jeżeli opakowania są zbyt małe lub z innych powodów nie są przystosowane do oznakowania zgodnego z § 7.

2. W tych przypadkach, gdy z uwagi na wielkość lub kształt opakowania fizycznie nie jest możliwe umieszczenie wymaganych zwrotów S na oznakowaniu opakowania do opakowania należy dołączyć opis bezpiecznego stosowania substancji lub preparatu.

3. Opakowania substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych nie będących substancjami wybuchowymi, bardzo toksycznymi lub toksycznymi nie muszą być oznakowane lub mogą być oznakowane bez podania napisów określających rodzaj zagrożenia i warunki bezpiecznego stosowania, o ile zawierają tak małe ilości substancji lub preparatów, że nie są niebezpieczne dla osób użytkujących je lub dla innych osób.

4. Oznakowanie opakowań substancji i preparatów wybuchowych, bardzo toksycznych lub toksycznych może mieć wymiary mniejsze, niż określone w § 8, jeżeli opakowania są zbyt małe dla oznakowania o wymiarach określonych w § 8 i zawierają tak małe ilości substancji lub preparatu, że nie istnieją obawy, że są niebezpieczne dla osób użytkujących je lub dla innych osób.

#### § 13.

Preparaty, o których mowa w załączniku nr 4 należy oznakować zgodnie z wymogami określonymi w tym załączniku.

#### § 14.

Na oznakowaniu opakowań substancji i preparatów, które zgodnie z kryteriami klasyfikacji, zaklasyfikowano jako szkodliwe ze zwrotem R65, nie trzeba umieszczać tego zwrotu, jeżeli są wprowadzane do obrotu w pojemnikach aerozolowych lub są wyposażone w szczelne urządzenia do wytwarzania aerozolu.

#### § 15.

Stopy metali oraz preparaty zawierające polimery i elastomery, które, mimo iż są klasyfikowane zgodnie z kryteriami klasyfikacji jako niebezpieczne, nie stwarzają jednakże zagrożenia dla zdrowia ludzi w wyniku narażenia drogą oddechową, poprzez spożycie lub kontakt ze skórą, nie muszą być znakowane zgodnie z przepisami rozporządzenia.

#### § 16.

1. Przepisów rozporządzenia można nie stosować do opakowań zewnętrznych, wchodzących w skład opakowań kombinowanych, oznakowanych zgodnie z odrębnymi przepisami o transporcie materiałów niebezpiecznych, jeżeli zgodnie z rozporządzeniem oznakowane są opakowania wewnętrzne, pod warunkiem że przewóz nie jest realizowany na zasadach całkowitego wyłączenia spod przepisów załączników A i B do umowy ADR.

2. Do oznakowania opakowań można nie stosować § 3 pkt 3 i § 4 pkt 4 rozporządzenia, jeżeli opakowania są także oznakowane zgodnie z odrębnymi przepisami o transporcie

materiałów niebezpiecznych, pod warunkiem że przewóz nie jest realizowany na zasadach całkowitego wyłączenia spod przepisów załączników A i B do umowy ADR. Jednakże w przypadku substancji lub preparatów zaklasyfikowanych zgodnie z kryteriami klasyfikacji, jako niebezpieczne dla środowiska z przypisaniem symbolu N, na oznakowaniu opakowań takich substancji lub preparatów należy zamieścić odpowiadający temu symbolowi znak ostrzegawczy i napis określający jego znaczenie, gdy oznakowanie zgodne z przepisami o transporcie materiałów niebezpiecznych nie przewiduje znaku ostrzegawczego wskazującego na niebezpieczeństwo dla środowiska.

3. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się do butli gazowych o pojemności nie większej niż 150 litrów jeżeli są oznakowane zgodnie z normą ISO/DP 7225; w tym przypadku można zastosować nazwę rodzajową lub handlową albo przemysłową, pod warunkiem, że niebezpieczne składniki preparatu są umieszczone wyraźnie i w sposób nie dający się usunąć na korpusie butli.

4. Do butli gazowych o pojemności nie większej niż 150 litrów nie stosuje się § 7 rozporządzenia, jeżeli oznakowanie zgodne z przepisami rozporządzenia przyłączone jest do butli na sztywnym i trwałym materiale.

#### § 17.

Przepisów rozporządzenia nie stosuje się:

- 1) do zdefiniowanych w odrębnych przepisach materiałów wybuchowych przeznaczonych do wywołania eksplozji lub efektów pirotechnicznych,
- 2) do zawierających substancje lub preparaty chemiczne opakowań, które zostały wprowadzone do obrotu przed dniem wejścia rozporządzenia w życie i oznakowane zgodnie z obowiązującymi wówczas przepisami.

#### § 18.











Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 15 lutego 2002 r., z wyjątkiem § 3 pkt 6, który wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2003 r.

MINISTER ZDROWIA

w porozumieniu:

MINISTER GOSPODARKI,  
MINISTER ŚRODOWISKA,  
MINISTER PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ  
MINISTER ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

**WZORY ZNAKÓW OSTRZEGAWCZYCH ORAZ NAPISY OKREŚLAJĄCE ICH ZNACZENIE I  
SYMBOLE**

<b>Znak ostrzegawczy</b>	<b>Symbol</b>	<b>Napis określający znaczenie znaku ostrzegawczego</b>
	T+	Substancja/preparat/produkt bardzo toksyczna/y
	T	Substancja/preparat/produkt toksyczna/y
	Xn	Substancja/preparat/produkt szkodliwa/y
	C	Substancja/preparat/produkt żrąca/y
	Xi	Substancja/preparat/produkt drażniąca/y
	N	Substancja/preparat/produkt niebezpieczna/y dla środowiska
	E	Substancja/preparat/produkt wybuchowa/y
	O	Substancja/preparat/produkt utleniająca/y
	F+	Substancja/preparat/produkt skrajnie łatwopalna/y
	F	Substancja/preparat/produkt wysoce łatwopalna/y

Piktogramy powinny być koloru czarnego na żółto-pomarańczowym tle. W napisach określających znaczenie znaku ostrzegawczego można pominąć wyrazy „substancja”, „preparat” lub „produkt” i określić znaczenie znaku napisami typu: skrajnie łatwopalny, wybuchowy, bardzo toksyczny itp.

**ZWROTY S OKREŚLAJĄCE WARUNKI BEZPIECZNEGO STOSOWANIA  
SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ LUB PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO ORAZ  
ICH NUMERY****Nr            Zwrot określający warunki bezpiecznego stosowania (zwrot S)  
zwrotu**

- S1        Przechowywać pod zamknięciem  
S2        Chronić przed dziećmi  
S3        Przechowywać w chłodnym miejscu  
S4        Nie przechowywać w pomieszczeniach mieszkalnych  
S5        Przechowywać w ... (*cieczy wskazanej przez producenta*)  
S6        Przechowywać w atmosferze ... (*obojętnego gazu wskazanego przez producenta*)  
S7        Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty  
S8        Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu  
S9        Przechowywać pojemnik w pomieszczeniu dobrze wentylowanym  
S12       Nie przechowywać pojemnika szczelnie zamkniętego  
S13       Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt  
S14       Nie przechowywać razem z ...(*materiałami określonymi przez producenta*)  
S15       Przechowywać z dala od źródeł ciepła  
S16       Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu – nie palić tytoniu  
S17       Nie przechowywać razem z materiałami zapalnymi  
S18       Zachować ostrożność w trakcie otwierania i manipulacji z pojemnikiem  
S20       Nie spożywać posiłków i napojów podczas stosowania substancji/preparatu/  
produktu (*właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do  
obrotu*)  
S21       Nie palić tytoniu podczas stosowania substancji/preparatu/produktu (*właściwy wyraz  
określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu*)  
S22       Nie wdychać pyłu  
S23       Nie wdychać gazu/dymu/pary/rozpylonej cieczy (*rodzaj określi producent*)  
S24       Unikać zanieczyszczenia skóry  
S25       Unikać zanieczyszczenia oczu  
S26       Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady  
lekarza  
S27       Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież  
S28       Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością ...(*cieczy określonej przez  
producenta*)  
S29       Nie wprowadzać do kanalizacji  
S30       Nigdy nie dodawać wody do tej substancji/preparatu/produktu (*właściwy wyraz  
określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu*)  
S33       Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyładowaniom elektrostatycznym

- S35 Usuwać substancję/preparat/produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny  
(*właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu*)
- S36 Nosić odpowiednią odzież ochronną
- S37 Nosić odpowiednie rękawice ochronne
- S38 W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednie indywidualne środki  
ochrony dróg oddechowych
- S39 Nosić okulary lub ochronę twarzy
- S40 Czyścić podłogę i wszystkie inne obiekty zanieczyszczone tą substancją/preparatem/  
produktem ... (*środkiem wskazanym przez producenta*)
- S41 Nie wdychać dymów powstających w wyniku pożaru lub eksplozji
- S42 Podczas fumigacji/rozpylania/natryskiwania stosować odpowiednie środki ochrony  
dróg oddechowych (*rodzaj określi producent*)
- S43 W przypadku pożaru używać...(*podać rodzaj sprzętu przeciwpożarowego. Jeżeli  
woda zwiększa zagrożenie, dodać ... nigdy nie używać wody*)
- S45 W przypadku awarii lub jeśli źle się poczujesz, niezwłocznie zasięgnij porady  
lekarza - jeżeli to możliwe, pokaż etykietę
- S46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza - pokazać opakowanie lub  
etykietę
- S47 Przechowywać w temperaturze nie przekraczającej ... °C (*określi producent*).
- S48 Przechowywać zwilżony (-e) (*właściwy materiał określi producent*)
- S49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu
- S50 Nie mieszać z ... (*określi producent*)
- S51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach
- S52 Nie zaleca się nanoszenia na duże płaszczyzny wewnątrz pomieszczeń
- S53 Unikać narażenia – przed użyciem zapoznać się z instrukcją
- S56 Zużyta substancję/preparat/produkt oraz opakowanie dostarczyć na składowisko  
odpadów niebezpiecznych (*właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca  
substancję lub preparat do obrotu*)
- S57 Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska
- S59 Przestrzegać wskazówek producenta lub dostawcy dotyczących odzysku lub  
wtórnego wykorzystania
- S60 Substancję/preparat/produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny  
(*właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu*)
- S61 Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą  
charakterystyki
- S62 W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady  
lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę
- S63 W przypadku zatrucia drogą oddechową wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego  
na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku
- S64 W przypadku połknięcia wypłukać usta wodą - nigdy nie stosować u osób  
nieprzytomnych

#### ZWROTY ŁĄCZONE

- S1/2 Przechowywać pod zamknięciem i chronić przed dziećmi
- S3/7 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w chłodnym miejscu



- S3/9/14 Przechowywać w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu, z dala od ...  
(*materiału wskazanego przez producenta*)
- S3/9/14/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu, w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu; nie przechowywać razem z ...(*materiałami wskazanymi przez producenta*)
- S3/9/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w chłodnym, dobrze wentylowanym miejscu
- S3/14 Przechowywać w chłodnym miejscu; nie przechowywać razem z ...(*materiałami wskazanymi przez producenta*)
- S7/8 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w suchym pomieszczeniu
- S7/9 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w pomieszczeniu dobrze wentylowanym
- S7/47 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty w temperaturze nie przekraczającej ...°C (*określi producent*)
- S20/21 Nie spożywać posiłków i napojów oraz nie palić tytoniu podczas stosowania substancji/preparatu/produktu (*właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu*)
- S24/25 Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu
- S27/28 W przypadku zanieczyszczenia skóry natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież i przemyć zanieczyszczoną skórę dużą ilością ...(*rodzaj cieczy określi producent*)
- S29/35 Nie wprowadzać do kanalizacji, a środek i opakowanie usuwać w sposób bezpieczny
- S36/37 Nosić odpowiednią odzież ochronną i odpowiednie rękawice ochronne
- S36/37/39 Nosić odpowiednią odzież ochronną, odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
- S36/39 Nosić odpowiednią odzież ochronną i okulary lub ochronę twarzy
- S37/39 Nosić odpowiednie rękawice ochronne i okulary lub ochronę twarzy
- S47/49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu w temperaturze nie przekraczającej...°C (*określi producent*)

**KRYTERIA DOBORU ZWROTÓW S OKREŚLAJĄCYCH WARUNKI  
BEZPIECZNEGO STOSOWANIA SUBSTANCJI NIEBEZPIECZNEJ LUB  
PREPARATU NIEBEZPIECZNEGO***S1 Przechowywać pod zamknięciem*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i żrące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych, toksycznych i żrących, sprzedawanych w ogólnodostępnej sieci sprzedaży detalicznej.

*S2 Chronić przed dziećmi*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wszystkich substancji i preparatów niebezpiecznych sprzedawanych w ogólnodostępnej sieci sprzedaży detalicznej, za wyjątkiem klasyfikowanych wyłącznie jako niebezpieczne dla środowiska.

*S3 Przechowywać w chłodnym miejscu*

Zastosowanie:

- organiczne nadtlenki
- inne niebezpieczne substancje i preparaty o temperaturze wrzenia  $\leq 40^{\circ}\text{C}$

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla organicznych nadtlenków, jeżeli nie zastosowano zwrotu S47
- zalecane dla innych niebezpiecznych substancji i preparatów o temperaturze wrzenia  $\leq 40^{\circ}\text{C}$ .

*S4 Nie przechowywać w pomieszczeniach mieszkalnych*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do substancji i preparatów bardzo toksycznych i toksycznych, razem ze zwrotem S13, np. wtedy, kiedy występuje ryzyko wynikające z wchłaniania drogą inhalacyjną i substancje i preparaty powinny być przechowywane poza pomieszczeniami mieszkalnymi. Ta uwaga nie ma na celu wykluczenia zgodnego z przeznaczeniem stosowania tych substancji lub preparatów w pomieszczeniach mieszkalnych.

*S5 Przechowywać w... (cieczy wskazanej przez producenta)*

Zastosowanie:

- samorzutnie zapalne substancje i preparaty w stanie stałym

Kryteria stosowania:

- ograniczone do przypadków specjalnych np. sól, potas lub biały fosfor.

*S6 Przechowywać w atmosferze ... (obojętnego gazu wskazanego przez producenta)*

Zastosowanie:

- niebezpieczne substancje i preparaty, które muszą być przechowywane w atmosferze gazu obojętnego

Kryteria stosowania:

- ograniczone do przypadków specjalnych np. niektóre związki metaloorganiczne.

*S7 Przechowywać pojemnik szczelnie zamknięty*

Zastosowanie:

- organiczne nadtlenki
- substancje i preparaty, które mogą wydzielać gazy bardzo toksyczne, toksyczne, szkodliwe lub skrajnie łatwopalne
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wilgocią wydzielają gazy skrajnie łatwopalne
- wysoce łatwopalne substancje stałe

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla organicznych nadtlenków
- zalecane dla innych rodzajów substancji wymienionych powyżej.

*S8 Przechowywać pojemnik w suchym pomieszczeniu*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą reagować gwałtownie z wodą
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą uwalniają gazy skrajnie łatwopalne
- substancje i preparaty, które w kontakcie z wodą uwalniają gazy bardzo toksyczne lub toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone dla substancji i preparatów wymienionych powyżej, kiedy konieczne jest wzmocnienie ostrzeżenia określonego zwrotami R14 lub R29, a w szczególności zwrotem R15.

*S9 Przechowywać pojemnik w pomieszczeniu dobrze wentylowanym*

Zastosowanie:

- lotne substancje i preparaty, z których mogą wydzielać się bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe opary
- ciecze skrajnie łatwopalne i wysoce łatwopalne i gazy skrajnie łatwopalne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla cieczy skrajnie łatwopalnych lub wysoce łatwopalnych i gazów skrajnie łatwopalnych
- zalecane dla lotnych substancji i preparatów, z których mogą wydzielać się bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe opary.

*S12 Nie przechowywać pojemnika szczelnie zamkniętego*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą, ze względu na uwalnianie gazów lub par, rozerwać pojemnik

Kryteria stosowania

- ograniczone do specjalnych przypadków wymienionych powyżej.
- S13 Nie przechowywać razem z żywnością, napojami i paszami dla zwierząt*  
Zastosowanie:  
- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i szkodliwe  
Kryteria stosowania  
- zalecane, kiedy mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów .
- S14 Nie przechowywać razem z ... (materialami określonymi przez producenta)*  
Zastosowanie:  
- organiczne nadtlenki  
Kryteria stosowania  
- obowiązkowo dla organicznych nadtlenków i do nich ograniczone. Jednakże mogą być stosowane, w wyjątkowych przypadkach, w celu wykluczenia szczególnego ryzyka związanego z określonym materiałem.
- S15 Przechowywać z dala od źródeł ciepła*  
Zastosowanie:  
- substancje i preparaty, które mogą rozkładać się lub reagować samorzutnie pod wpływem ciepła  
Kryteria stosowania:  
- ograniczone do specjalnych przypadków, np. monomerów, ale nie stosuje się tego zwrotu, jeżeli zostały już zastosowane zwroty R2, R3 lub R5.
- S16 Nie przechowywać w pobliżu źródeł zapłonu - nie palić tytoniu*  
Zastosowanie:  
- ciecze skrajnie łatwopalne lub wysoce łatwopalne i gazy skrajnie łatwopalne  
Kryteria stosowania:  
- zalecane dla substancji wspomnianych powyżej; nie stosuje się tego zwrotu, jeżeli zostały już zastosowane zwroty R2, R3 lub R5.
- S17 Nie przechowywać razem z materiałami zapalnymi*  
Zastosowanie:  
- substancje i preparaty, które mogą tworzyć wybuchowe lub samorzutnie zapalające się mieszanki z materiałami palnymi  
Kryteria stosowania:  
- stosowane w szczególnych przypadkach, np. dla podkreślenia zwrotów R8 i R9.
- S18 Zachować ostrożność w trakcie otwierania i manipulacji z pojemnikiem*  
Zastosowanie:  
- substancje i preparaty zdolne do wytworzenia nadciśnienia w pojemniku  
- substancje i preparaty, które mogą tworzyć wybuchowe nadtlenki  
Kryteria stosowania:

- ograniczone do wspomnianych powyżej przypadków, kiedy występuje zagrożenie dla oczu lub kiedy takie substancje i preparaty mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów .

*S20 Nie jeść i nie pić podczas stosowania substancji/preparatu/produktu (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne i żrące

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków np. arsen i związki arsenu, fluorooctany, szczególnie, jeżeli którykolwiek z wymienionych związków może być stosowany przez wszystkich konsumentów .

*S21 Nie palić tytoniu podczas stosowania substancji/preparatu/produktu (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które wytwarzają toksyczne produkty w czasie spalania

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków (np. chlorowcopochodnych).

*S22 Nie wdychać pyłu*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne dla zdrowia ludzi substancje i preparaty w stanie stałym

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R42
- zalecane dla tych substancji i preparatów wymienionych powyżej, które są wprowadzane do obrotu w postaci pylistej i dla których nie są znane zagrożenia związane z wdychaniem pyłu.

*S23 Nie wdychać gazu/dymu/par/aerozolu (rodzaj określi producent)*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne dla zdrowia ludzi substancje i preparaty w stanie ciekłym lub gazowym

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R42
- obowiązkowo dla substancji i preparatów, które będą stosowane poprzez natryskiwanie (rozpylanie); dodatkowo konieczne jest zastosowanie zwrotów S38 lub S51.
- zalecane, kiedy konieczne jest zwrócenie uwagi użytkownika na ryzyko związane z wdychaniem substancji, nie wymienione w zwrotach określających zagrożenia.

*S24 Unikać zanieczyszczenia skóry*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty niebezpieczne dla zdrowia ludzi

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R43, o ile nie zastosowano zwrotu S36
- zalecane, kiedy konieczne jest zwrócenie uwagi użytkownika na zagrożenie związane z działaniem substancji na skórę, nie wymienione w zwrotach określających zagrożenie. Można również zastosować w celu podkreślenia zagrożeń wskazanych takimi zwrotami.

*S25 Unikać zanieczyszczenia oczu*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty stwarzające zagrożenie dla zdrowia

Kryteria stosowania:

- zalecane w tych przypadkach, kiedy konieczne jest zwrócenie uwagi użytkownika na zagrożenia spowodowane kontaktem z oczami, nie wskazane za pomocą zwrotów R. Można również zastosować w celu podkreślenia zagrożeń dla oczu wskazanych takimi zwrotami
- zalecane dla substancji z przypisanymi zwrotami R34, R35, R36 lub R41 jeżeli mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów .

*S26 Zanieczyszczone oczy przemyć natychmiast dużą ilością wody i zasięgnąć porady lekarza*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty żrące lub drażniące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów żrących oraz tych, którym przypisano zwrot R41
- zalecane dla substancji i preparatów drażniących, którym przypisano zwrot R36.

*S27 Natychmiast zdjąć całą zanieczyszczoną odzież*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub żrące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych z przypisanym zwrotem R27, jeżeli mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów
- zalecane w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych z przypisanym zwrotem R27, stosowanych w przemyśle; zwrotu nie należy stosować, jeżeli zastosowano zwrot S36
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych z przypisanym zwrotem R24 oraz substancji i preparatów żrących, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów .

*S28 Zanieczyszczoną skórę natychmiast przemyć dużą ilością... (cieczy określonej przez producenta)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub żrące

- Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów bardzo toksycznych

- zalecane dla pozostałych substancji wymienionych wyżej, szczególnie gdy woda nie jest najbardziej właściwym płynem przemylającym
- zalecane dla substancji i preparatów żrących, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów .

*S29 Nie wprowadzać do kanalizacji*

Zastosowanie:

- ciecze skrajnie lub wysoce łatwopalne, nie mieszające się z wodą
- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne
- substancje niebezpieczne dla środowiska

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji niebezpiecznych dla środowiska z przypisanym symbolem N, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów , o ile nie służą do takiego celu
- zalecane dla pozostałych wyżej wymienionych substancji i preparatów, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów , o ile nie służą do takiego celu.

*S30 Nigdy nie dodawać wody do tej substancji/preparatu/produktu (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które reagują gwałtownie z wodą

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków (np. kwas siarkowy); mogą być stosowane, dla wskazania wyraźnie istotnej informacji, w celu uwypuklenia zwrotu R14 lub jako zwrot alternatywny dla zwrotu R14.

*S33 Zastosować środki ostrożności zapobiegające wyladowaniom elektrostatycznym*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty skrajnie lub wysoce łatwopalne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów używanych w przemyśle, które nie absorbują wilgoci. W zasadzie nigdy nie stosowane dla substancji i preparatów sprzedawanych w sieci ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej.

*S35 Usuwać substancję/preparat/produkt i jego opakowanie w sposób bezpieczny (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- wszystkie substancje i preparaty niebezpieczne

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów, gdy niezbędne są wskazówki dotyczące ich prawidłowego usuwania.

*S36 Nosić odpowiednią odzież ochronną*

Zastosowanie:

- nadtlarki organiczne

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne lub szkodliwe
- substancje i preparaty żrące

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych i żrących
- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwroty R21 lub R24
- obowiązkowo dla substancji i preparatów rakotwórczych, mutagennych i działających toksycznie na rozrodczość kategorii 3, o ile działanie takie nie jest wyłącznie wynikiem wchłaniania przez drogi oddechowe
- obowiązkowo dla nadtlenków organicznych
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych, gdy nie jest znana wartość  $DL_{50}$  po naniesieniu na skórę, ale istnieje uzasadniona obawa, że substancja lub preparat wywierają działanie toksyczne taką drogą narażenia
- zalecane dla substancji lub preparatów stosowanych w przemyśle, które mogą mieć ujemny wpływ na zdrowie człowieka w przypadku narażenia przedłużonego.

*S37 Nosić odpowiednie rękawice ochronne*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne, toksyczne, szkodliwe lub żrące
- organiczne nadtlenki
- substancje i preparaty o działaniu drażniącym lub uczulającym na skórę

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów bardzo toksycznych i żrących
- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R21, R24 albo R43
- obowiązkowo dla substancji i preparatów rakotwórczych, mutagennych i działających toksycznie na rozrodczość kategorii 3, o ile działanie takie nie jest wyłącznie wynikiem wchłaniania przez drogi oddechowe
- obowiązkowo dla nadtlenków organicznych
- zalecane dla substancji i preparatów toksycznych, gdy nie jest znana wartość  $DL_{50}$  po naniesieniu na skórę, ale istnieje uzasadniona obawa, że substancja lub preparat wywierają działanie toksyczne taką drogą narażenia
- zalecane dla substancji i preparatów działających drażniąco na skórę.

*S38 W przypadku niedostatecznej wentylacji stosować odpowiednie indywidualne środki ochrony dróg oddechowych*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków obejmujących stosowanie bardzo toksycznych lub toksycznych substancji w przemyśle lub w rolnictwie.

*S39 Nosić okulary lub ochronę twarzy*

Zastosowanie:

- organiczne nadtlenki



- substancje i preparaty żrące, oraz substancje i preparaty drażniące, które stwarzają ryzyko poważnych uszkodzeń oczu
- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla tych substancji i preparatów, którym przypisano zwrot R34, R35 lub R41
- obowiązkowo dla nadtlenków organicznych
- zalecane w przypadkach, gdy należy zwrócić uwagę użytkownika na zagrożenia dla oczu nie wymienione w przypisanych zwrotach R
- zalecane także w wyjątkowych przypadkach bardzo toksycznych i toksycznych substancji i preparatów, gdy występuje ryzyko opryskania, a substancje lub preparaty mogą się łatwo wchłaniać przez skórę.

*S40 Czyścić podłogę i wszystkie inne obiekty zanieczyszczone tą substancją/preparatem/produktem ... (środkiem wskazanym przez producenta)*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne substancje i preparaty

Kryteria stosowania:

- ograniczone do tych niebezpiecznych substancji i preparatów, dla których woda nie jest uważana za właściwy czynnik czyszczący (np. gdy jest konieczna absorpcja sproszkowanym materiałem, rozpuszczenie przez rozpuszczalnik, itp.) i gdzie umieszczenie ostrzeżenia na etykiecie jest istotne z punktu widzenia zdrowia lub z bezpieczeństwa.

*S41 Nie wdychać dymów powstających w wyniku pożaru lub eksplozji*

Zastosowanie:

- niebezpieczne substancje i preparaty, które podczas spalania uwalniają gazy bardzo toksyczne lub toksyczne

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków.

*S42 Podczas fumigacji/rozpylania/natryskiwania stosować odpowiednie środki ochrony dróg oddechowych (rodzaj określi producent)*

Zastosowanie:

- substancje przeznaczone do takiego użytku, które mogą zagrozić zdrowiu lub bezpieczeństwu użytkownika, o ile nie będą zachowane właściwe środki ostrożności

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków.

*S43 W przypadku pożaru używać ... (podać dokładny typ sprzętu przeciwpożarowego. Jeżeli woda zwiększa zagrożenie, dodać ... nigdy nie używać wody)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty skrajnie łatwopalne, wysoce łatwopalne i łatwopalne

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów, które w kontakcie z wodą lub zroszonym powietrzem uwalniają gazy skrajnie łatwopalne
- zalecane dla substancji i preparatów skrajnie łatwopalnych, wysoce łatwopalnych i łatwopalnych, szczególnie w tych przypadkach, gdy nie mieszają się z wodą.

*S45 W przypadku awarii lub jeśli poczujesz się niezdrowo natychmiast zasięgnij porady lekarza - jeżeli to możliwe, pokaż etykietę*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne
- substancje i preparaty toksyczne i żrące
- substancje i preparaty działające uczulająco w przypadku narażenia drogą oddechową

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji i preparatów wymienionych powyżej.

*S46 W razie połknięcia niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza - pokazać opakowanie lub etykietę*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne substancje i preparaty, za wyjątkiem bardzo toksycznych, toksycznych, żrących i niebezpiecznych dla środowiska

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla wszystkich niebezpiecznych substancji i preparatów wymienionych powyżej, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów, oprócz przypadków, gdy nie ma powodów aby obawiać się jakiegokolwiek niebezpieczeństwa z powodu połknięcia, szczególnie przez dzieci.

*S47 Przechowywać w temperaturze nie przekraczającej ...°C (określi producent)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które są nietrwałe w odpowiedniej temperaturze

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specjalnych przypadków, np. niektórych organicznych nadtlenków.

*S48 Przechowywać zwilżony (e) ... (właściwy materiał określi producent)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które po wyschnięciu stają się bardzo wrażliwe na iskrę, potarcie lub uderzenie

Kryteria stosowania:

- ograniczone do specyficznych przypadków, np. nitrocelulozy.

*S49 Przechowywać wyłącznie w oryginalnym opakowaniu*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty wrażliwe na rozkład katalityczny

Kryteria stosowania:

- substancje i preparaty wrażliwe na rozkład katalityczny, np. niektóre organiczne nadtlenki.

*S50 Nie mieszać z... (określi producent)*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które mogą reagować ze specyficznymi produktami, uwalniając bardzo toksyczne i toksyczne gazy
- organiczne nadtlarki

Kryteria stosowane:

- zalecane dla substancji i preparatów wymienionych powyżej, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów, gdy jest to bardziej właściwe, niż użycie zwrotów R31 lub R32
- obowiązkowo dla pewnych nadtlarków, które mogą reagować gwałtownie z przyspieszaczami lub promotorami.

*S51 Stosować wyłącznie w dobrze wentylowanych pomieszczeniach*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty, które są przeznaczone lub mogą być użyte do wytwarzania par, pyłów, aerozoli, dymów, mgieł itp., stwarzających zagrożenie w wyniku ich wchłaniania drogą oddechową lub zagrożenie pożarem albo wybuchem (eksplozją)

Kryteria stosowania:

- zalecane w tych przypadkach, gdy użycie zwrotu S38 nie wydaje się właściwe; także, gdy takie substancje i preparaty mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów.

*S52 Nie zaleca się nanoszenia na duże płaszczyzny wewnątrz pomieszczeń*

Zastosowanie:

- lotne, bardzo toksyczne, toksyczne i szkodliwe substancje i zawierające je preparaty

Kryteria stosowania:

- zalecane, kiedy możliwe jest szkodliwe działanie na zdrowie z powodu przewlekłego narażenia na te substancje, ulatniające się z dużych powierzchni, po ich zastosowaniu w domu, lub w innych zamkniętych pomieszczeniach, w których gromadzą się ludzie.

*S53 Unikać narażenia - przed użyciem zapoznać się z instrukcją*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty rakotwórcze, mutagenne lub działające szkodliwie na rozrodczość

Kryteria stosowania:

- obowiązują dla wymienionych powyżej substancji i preparatów, którym przypisano przynajmniej jeden z następujących zwrotów: R45, R46, R49, R60 lub R61.

*S56 Zużytą substancję/preparat/produkt oraz opakowanie dostarczyć na składowisko odpadów niebezpiecznych (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne substancje i preparaty

Kryteria stosowania:

- zalecane dla wszystkich niebezpiecznych substancji i preparatów, które mogą być używane przez wszystkich konsumentów i które należy usuwać w ten sposób.

*S57 Używać odpowiednich pojemników zapobiegających skażeniu środowiska*

Zastosowanie:

- substancje, którym przypisano symbol N

Kryteria stosowania:

- ograniczone do substancji nie stosowanych przez wszystkich konsumentów .

*S59 Przestrzegać wskazówek producenta lub dostawcy dotyczących odzysku lub wtórnego wykorzystania*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne substancje i preparaty

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo dla substancji niebezpiecznych dla warstwy ozonowej
- zalecane w przypadku innych substancji, dla których zalecany jest odzysk lub powtórne wykorzystanie.

*S60 Substancję/preparat/produkt i opakowanie usuwać jako odpad niebezpieczny (właściwy wyraz określi osoba wprowadzająca substancję lub preparat do obrotu)*

Zastosowanie:

- wszystkie niebezpieczne substancje i preparaty

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów, gdy nie zastosowano zwrotu S35 i nie będą stosowane przez wszystkich konsumentów .

*S61 Unikać zrzutów do środowiska. Postępować zgodnie z instrukcją lub kartą charakterystyki*

Zastosowanie:

- substancje niebezpieczne dla środowiska

Kryteria stosowania:

- stosuje się dla substancji, którym przypisano symbol N
- zalecany dla wszystkich innych substancji niebezpiecznych dla środowiska.

*S62 W razie połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę*

- Zastosowanie:

- substancje i preparaty klasyfikowane jako szkodliwe z przypisanym zwrotem R65, zgodnie z kryteriami klasyfikacji
- nie stosuje się dla substancji i preparatów wprowadzanych do obrotu w postaci aerozolu lub w pojemnikach wyposażonych w urządzenia do wytwarzania aerozolu

- Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów, o których mowa powyżej, sprzedawanych w ogólnodostępnej sieci sprzedaży detalicznej, o ile obowiązkowo nie zastosowano zwrotów S45 lub S46
- zalecany dla substancji i preparatów, o których mowa powyżej, stosowanych w przemyśle, o ile obowiązkowo nie zastosowano zwrotów S45 lub S46.

*S63 W przypadku zatrucia drogą oddechową wyprowadzić lub wynieść poszkodowanego na świeże powietrze i zapewnić warunki do odpoczynku*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty bardzo toksyczne i toksyczne (gazy, pary, aerozole, ciecze lotne)
- substancje i preparaty działające uczulająco na układ oddechowy

Kryteria stosowania:

- obowiązkowo w przypadku substancji i preparatów z przypisanymi zwrotami R26, R23 lub R42, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów w sposób powodujący narażenie drogą oddechową.

*S64 W przypadku połknięcia wypłukać usta wodą - nigdy nie stosować u osób nieprzytomnych*

Zastosowanie:

- substancje i preparaty żrące lub drażniące

Kryteria stosowania:

- zalecane dla substancji i preparatów, które mogą być stosowane przez wszystkich konsumentów, gdy należy podjąć takie działanie.

## **SPOSÓB ZNAKOWANIA PREPARATÓW WYMAGAJĄCYCH SZCZEGÓLNEGO ZNAKOWANIA**

### 1. Preparaty występujące w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej

- 1.1. Oznakowanie opakowań zawierających takie preparaty musi obowiązkowo zawierać, oprócz innych zwrotów określających warunki bezpiecznego stosowania, zwroty S1, S2, S45 lub S46 zgodnie z kryteriami ustalonymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia.
- 1.2. Na opakowaniach takich preparatów, klasyfikowanych zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, jako bardzo toksyczne (T+), toksyczne (T) lub żrące (C) należy umieścić informację, która w sposób jasny i dokładny podaje sposób ich użytkowania i jeśli to konieczne, sposób zniszczenia pustego opakowania. Jeżeli z powodów technicznych nie można umieścić takiej informacji na samym opakowaniu, wtedy opakowania zawierające takie preparaty muszą być dodatkowo wyposażone w instrukcję, która zawiera taką informację.

### 2. Preparaty przeznaczone do stosowania w postaci aerozolu

Oznakowanie opakowań zawierających preparat przeznaczony do stosowania w postaci aerozolu musi zawierać zwroty S23 i S38 albo S23 i S51, dobrane zgodnie z kryteriami zawartymi w załączniku nr 3 do rozporządzenia.

### 3. Preparaty zawierające substancje z przypisanym zwrotem R33: Niebezpieczeństwo kumulacji w ustroju.

Jeżeli preparat zawiera co najmniej jedną substancję, której zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, przypisano zwrot R33, na oznakowaniu opakowania należy umieścić ten zwrot w brzmieniu w jakim występuje w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, jeżeli stężenie tej substancji w preparacie wynosi co najmniej 1%, o ile inne wartości nie są podane w wykazie.

### 4. Preparaty zawierające substancje z przypisanym zwrotem R64: Może działać szkodliwie na dzieci karmione piersią

Jeżeli preparat zawiera co najmniej jedną substancję, której zgodnie z kryteriami, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy, przypisano zwrot R64, na oznakowaniu opakowania należy umieścić ten zwrot w brzmieniu w jakim występuje w przepisach wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 ustawy, jeżeli stężenie tej substancji w preparacie wynosi co najmniej 1%, o ile inne wartości nie są podane w wykazie.

### 5. Preparaty zawierające ołów

#### 5.1. Farby i lakiery

Oznakowanie opakowań farb i lakierów zawierających ołów w ilościach przekraczających 0,15% (wyrażony jako masa metalu w stosunku do całkowitej masy preparatu), mierzonych zgodnie z postanowieniami normy ISO 6503/1984, musi zawierać następujące napisy:

"Zawiera ołów. Nie powinien być stosowany na powierzchniach, które mogą być lizane lub gryzione przez dzieci".

W przypadku opakowań zawierających mniej niż 125 ml, można umieścić napis:

"Uwaga! Zawiera ołów".

## 6. Preparaty zawierające związki cyjanoakrylowe

### 6.1. Kleje

Bezpośrednie opakowanie klejów na bazie cyjanoakrylanów musi posiadać następujące napisy: "Cyjanoakrylany.

Niebezpieczeństwo.

Skleja skórę i powieki w ciągu kilku sekund.

Chronić przed dziećmi".

Do opakowania należy dołączyć odpowiednią informację o bezpiecznym stosowaniu.

## 7. Preparaty zawierające izocyjaniany

Oznakowanie opakowań zawierających izocyjaniany (w postaci monomerów, oligomerów, prepolimerów itd. lub ich mieszanin) musi zawierać następujące napisy:

"Zawiera izocyjaniany.

Zapoznaj się z instrukcją dostarczoną przez producenta".

## 8. Preparaty zawierające składniki epoksydowe o średniej masie cząsteczkowej $\leq 700$

Oznakowanie opakowań zawierających składniki epoksydowe o średniej masie cząsteczkowej  $\leq 700$  musi zawierać następujące napisy:

"Zawiera składniki epoksydowe.

Zapoznaj się z instrukcją dostarczoną przez producenta".

## 9. Preparaty zawierające aktywny chlor, sprzedawane w ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej

Na opakowaniu preparatów zawierających więcej niż 1% aktywnego chloru musi zostać umieszczona następująca informacja:

"Uwaga!

Nie stosować razem z innymi produktami.

Może uwalniać niebezpieczne gazy (chlor)".

## 10. Preparaty zawierające kadm (stopy) i przeznaczone do użycia przy lutowaniu

Opakowania wymienionych wyżej preparatów należy zaopatrzyć w następujące napisy:

"Uwaga! Zawiera kadm.

Podczas stosowania powstają niebezpieczne opary.

Zapoznaj się z informacją dostarczoną przez producenta.  
Przestrzegaj instrukcji bezpiecznego stosowania".

11. Preparaty przeznaczone do wytłaczania gazem pędym pod ciśnieniem w postaci aerozolu z jednorazowych pojemników

Wszystkie zawierające takie preparaty pojemniki, o pojemności powyżej 50 ml, należy dodatkowo zaopatrzyć w następujące napisy:

„Pojemnik pod ciśnieniem: chronić przed słońcem i temperaturą powyżej 50°C. Nie przekłuwać ani nie spalać, także po zużyciu.”

Pojemniki zawierające preparaty łatwopalne, wysoce łatwopalne i skrajnie łatwopalne należy dodatkowo zaopatrzyć w następujące napisy:

„Nie rozpylać nad otwartym płomieniem lub żarzącym się materiałem. Chronić przed źródłami zapłonu - nie palić w czasie rozpylania. Chronić przed dziećmi.”

12. Preparaty zawierające substancje uczulające, nie zaklasyfikowane jako uczulające

Preparaty zawierające co najmniej jedną substancję uczulającą w stężeniu wynoszącym co najmniej 0,1% albo w stężeniu wskazanym w odpowiedniej notcie w wykazie, należy zaopatrzyć w następujące napisy:

“Zawiera (nazwa substancji uczulającej). Może powodować wystąpienie reakcji alergicznej”

13. Ciekłe preparaty zawierające chlorowcowęglowodory

Opakowania ciekłych preparatów o temperaturze zapłonu wyższej niż 55°C, zawierających chlorowcowęglowodory i substancje łatwopalne lub wysoce łatwopalne w stężeniu przekraczającym 5%, należy zaopatrzyć w następujące napisy:

“Podczas stosowania może przekształcić się w substancję łatwopalną” albo, odpowiednio

“Podczas stosowania może przekształcić się w substancję wysoce łatwopalną”

14. Preparaty, o których mowa w art. 5 ust. 6 ustawy, nie przeznaczone do ogólnodostępnej sprzedaży detalicznej

Preparaty, o których mowa w w art. 5 ust. 6 ustawy należy zaopatrzyć w następujący napis:

“Karta charakterystyki dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową”



**SPOSÓB USTALANIA ALTERNATYWNEJ NAZWY RODZAJOWEJ****Ogólne zasady ustalania nazwy rodzajowej**

W celu ustalenia nazwy rodzajowej należy:

- 1) ustalić grupę funkcyjną lub podstawowy pierwiastek w cząsteczce, odpowiedzialne za główne zagrożenia stwarzane przez substancję,
- 2) określić w jakim stopniu należy wziąć pod uwagę najważniejsze grupy funkcyjne lub pierwiastki.

Wzięte pod uwagę grupy funkcyjne lub pierwiastki wskażą nazwę grupy lub podgrupy, które przedstawiono poniżej w postaci otwartego spisu.

**Podział substancji na podstawowe grupy i podgrupy**

Nr grupy	Nazwa grupy Nazwa podgrupy
001	Związki wodoru Wodorki
002	Związki helu
003	Związki litu
004	Związki berylu
005	Związki boru Borany Borowodorki
006	Związki węgla Karbaminiany Nieorganiczne związki węgla Sole cyjanowodoru Mocznik i jego związki
007	Związki azotu Czwartorzędowe związki amoniowe Kwasy zawierające azot Azotany Azotyny
008	Związki tlenu
009	Związki fluoru Fluorki nieorganiczne
010	Związki neonu
011	Związki sodu
012	Związki magnezu Organiczne związki magnezu
013	Związki glinu Organiczne związki glinu
014	Związki krzemu Krzemiany Silikony
015	Związki fosforu Kwasy zawierające fosfor

	Związki fosfoniowe Estry kwasu fosforowego Fosforany <u>Fosforyny</u> Fosforoamidy i ich pochodne
016	Związki siarki Kwasy zawierające siarkę Merkaptany Siarczany Siarczyny
017	Związki chloru Chlorany Nadchlorany
018	Związki argonu
019	Związki potasu
020	Związki wapnia
021	Związki skandu
022	Związki tytanu
023	Związki wanadu
024	Związki chromu Związki chromu (VI) sześciowartościowego
025	Związki manganu
026	Związki żelaza
027	Związki kobaltu
028	Związki niklu
029	Związki miedzi
030	Związki cynku Organiczne związki cynku
031	Związki galu
032	Związki germanu
033	Związki arsenu
034	Związki selenu
035	Związki bromu
036	Związki kryptonu
037	Związki rubidu
038	Związki strontu
039	Związki itru
040	Związki cyrkonu
041	Związki niobu
042	Związki molibdenu
043	Związki technetu
044	Związki rutenu
045	Związki rodu
046	Związki palladu
047	Związki srebra
048	Związki kadmu
049	Związki indu
050	Związki cyny Organiczne związki cyny
051	Związki antymonu
052	Związki telluru
053	Związki jodu
054	Związki ksenonu

055	Związki cezu
056	Związki baru
057	Związki lantanu
058	Związki ceru
059	Związki prazeodymu
060	Związki neodymu
061	Związki prometu
062	Związki samaru
063	Związki europu
064	Związki gandolinu
065	Związki terbu
066	Związki dysprozu
067	Związki holmu
068	Związki erbu
069	Związki tulu
070	Związki iterbu
071	Związki lutetu
072	Związki hafnu
073	Związki tantalu
074	Związki wolframu
075	Związki renu
076	Związki osmu
077	Związki irydu
078	Związki platyny
079	Związki złota
080	Związki rtęci Organiczne związki rtęci
081	Związki talu
082	Związki ołowiu Organiczne związki ołowiu
083	Związki bizmutu
084	Związki polonu
085	Związki astatu
086	Związki radonu
087	Związki fransu
088	Związki radu
089	Związki aktynu
090	Związki toru
091	Związki protaktynu
092	Związki uranu
093	Związki neptunu
094	Związki plutonu
095	Związki ameryku
096	Związki kiuru
097	Związki berkelu
098	Związki kalifornu
099	Związki einsteinu
100	Związki fermu
101	Związki mendelewu
102	Związki nobelu
103	Związki lorensu
601	Węglowodory

	<p>Węglowodory alifatyczne  Węglowodory aromatyczne  Węglowodory alicykliczne  Wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne</p>
602	<p>Chlorowcowęglowodory  Chlorowcowęglowodory alifatyczne<sup>1</sup>  Chlorowcowęglowodory aromatyczne<sup>1</sup>  Chlorowcowęglowodory alicykliczne<sup>1</sup></p> <hr/> <sup>1</sup> Należy wstawić odpowiedni chlorowiec: chloro-, bromo-, etc.
603	<p>Alkohole i ich pochodne  Alkohole alifatyczne  Alkohole aromatyczne  Alkohole alicykliczne  Alkanoaminy  Epoksy pochodne  Etery  Glikoetery  Glikole i poliole</p>
604	<p>Fenole i ich pochodne  Chlorowcofenole i ich pochodne<sup>1</sup></p> <hr/> <sup>1</sup> Należy wstawić odpowiedni chlorowiec: chloro-, bromo-, etc.
605	<p>Aldehydy i ich pochodne  Aldehydy alifatyczne  Aldehydy aromatyczne  Aldehydy alicykliczne  Acetale alifatyczne  Acetale aromatyczne  Acetale alicykliczne</p>
606	<p>Ketony i ich pochodne  Ketony alifatyczne  Ketony aromatyczne<sup>1</sup>  Ketony alicykliczne</p> <hr/> <sup>1</sup> Łącznie z chinonami
607	<p>Kwasy organiczne i ich pochodne  Kwasy alifatyczne  Kwasy chlorowcoalifatyczne<sup>1</sup>  Kwasy aromatyczne  Kwasy chlorowcoaromatyczne<sup>1</sup>  Kwasy alicykliczne  Kwasy chlorowcoalicykliczne<sup>1</sup>  Bezwodniki alifatyczne  Bezwodniki chlorowcoalifatyczne<sup>1</sup>  Bezwodniki aromatyczne  Bezwodniki chlorowcoaromatyczne<sup>1</sup>  Bezwodniki alicykliczne  Bezwodniki chlorowcoalicykliczne<sup>1</sup>  Sole kwasów alifatycznych  Sole kwasów chlorowcoalifatycznych<sup>1</sup>  Sole kwasów aromatycznych  Sole kwasów chlorowcoaromatycznych<sup>1</sup>  Sole kwasów alicyklicznych</p>

	<p>Sole kwasów chlorowcoalicyklicznych<sup>1</sup>  Estry kwasów alifatycznych  Estry kwasów chlorowcoalifatycznych<sup>1</sup>  Estry kwasów aromatycznych  Estry kwasów chlorowcoaromatycznych<sup>1</sup>  Estry kwasów alicyklicznych  Estry kwasów chlorowcoalicyklicznych<sup>1</sup>  Estry glikoli eterowych  Akrylany  Metakrylany  Laktony  Halogenki acylowe</p> <hr/> <sup>1</sup> Należy wstawić odpowiedni chlorowiec: chloro-, bromo-, etc.
608	Nitryle i ich pochodne
609	Nitrozwiązki
610	Chloronitrozwiązki
611	Azo- i azoksyzwiązki
612	<p>Aminy  Aminy alifatyczne i ich pochodne  Aminy aromatyczne i ich pochodne  Aminy alicykliczne i ich pochodne  Anilina i jej pochodne  Benzydyna i jej pochodne</p>
613	<p>Zasady heterocykliczne i ich pochodne  Benzimidazol i jego pochodne  Imidazol i jego pochodne  Piretrynoidy  Chinolina i jej pochodne  Triazyna i jej pochodne  Triazol i jego pochodne</p>
614	<p>Glikozydy i alkaloidy  Glikozydy i ich pochodne  Alkaloidy i ich pochodne</p>
615	<p>Cyjaniany i izocyjaniany  Cyjaniany  Izocyjaniany</p>
616	<p>Amidy i ich pochodne  Acetamid i jego pochodne  Anilidy</p>
617	Nadtlenki organiczne
647	Enzymy
648	<p>Złożone związki węglowod. pochodne  Ekstrakty kwasowe  Ekstrakty zasadowe  Olej antracenowa  Pozostałości ekstraktu oleju antracenowego  Fracja oleju antracenowego  Olej karbolowy  Pozostałości ekstraktu oleju karbolowego  Ciekłe węglowod. pochodne, ciekła ekstrakcja rozpuszczalnikami  Ciekłe węglowod. pochodne, rozpuszczalniki z ciekłej ekstrakcja rozpuszczalnikami  Olej węglowy  Smoła węglowa</p>

	<p>         Ekstrakty smoły węglowej          Stałe pozostałości smoły węglowej          Koks (smoła węglowa) niskotemperaturowy, pak wysokotemperaturowy          Koks (smoła węglowa), mieszany pak węglowy          Wysokotemperaturowy          Koks (smoła węglowa), pak wysokotemperaturowy          Surowe benzole          Surowe fenole          Surowe zasady smołowe Destylaty (z węgla), ekstrakty ciekłym rozpuszczalnikiem          Destylowane zasady          Destylowane fenole          Destylaty          Destylaty (z węgla), ekstrakty rozpuszczalnikiem, hydrokrakowane          Destylaty (z węgla), ekstrakty rozpuszczalnikiem, hydrokrakowane średnio uwodornione          Destylaty (z węgla), ekstrakty rozpuszczalnikiem, średnio hydrokrakowane          Pozostałości ekstraktu (z węgla), niskotemperaturowe zasady smoły węglowej          Świeży olej          Paliwa, oleje napędowe, ekstrakcja węgla rozpuszczalnikiem, hydrokrakowane, uwodornione          Paliwa, do silników odrzutowych, ekstrakcja węgla rozpuszczalnikiem, hydrokrakowane, uwodornione          Benzyna, ekstrakcja węgla rozpuszczalnikiem, hydrokrakowana nafta          Produkty obróbki cieplnej          Ciężki olej antracenyowy          Ciężki redestylat oleju antracenyowego          Lekki olej          Wysokotemperaturowe pozostałości ekstraktów oleju lekkiego          Średniotemperaturowe pozostałości ekstraktów oleju lekkiego          Niskotemperaturowe pozostałości ekstraktów oleju lekkiego          Redestylat oleju lekkiego, wysokotemperaturowy          Redestylat oleju lekkiego, średniotemperaturowy          Redestylat oleju lekkiego, niskotemperaturowy          Olej metylonaftalenowy          Pozostałości ekstraktu oleju metylonaftalenowego          Nafta (z węgla), ekstrakcja węglem, hydrokrakowana          Olej naftalenowy          Pozostałości ekstraktu oleju naftalenowego          Redestylat oleju naftalenowego          Pak          Redestylat paku          Pozostałości paku          Pozostałości paku, traktowane temperaturą          Pozostałości paku, utlenione          Produkty pirolizy          Redestylaty          Pozostałości (z węgla), ekstrakcje ciekłym rozpuszczalnikiem          Smoła z węgla brunatnego          Smoła z węgla brunatnego, niskotemperaturowa          Olej smołowy, wysokowrzący          Olej smołowy, średniowrzący          Olej z przemycia          Pozostałości ekstraktu oleju z przemycia          Redestylat oleju z przemycia       </p>
--	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

649	Złożone związki ropopochodne Ropa naftowa Gaz z ropy naftowej Nafta niskowrząca Nafta niskowrząca zmodyfikowana Nafta niskowrząca krakowana katalitycznie Nafta niskowrząca modyfikowana katalitycznie Nafta niskowrząca krakowana termicznie Nafta niskowrząca traktowana wodorem Nafta niskowrząca – niespecyficzna Nafta Krakowany olej gazowy Olej gazowy – niespecyficzny Ciężki olej paliwowy Smar Nierafinowany lub średnio rafinowany olej bazowy Olej bazowy – niespecyficzny Destylowane ekstrakty aromatyczne Destylowane ekstrakty aromatyczne (traktowane) Woski Petrolatum
650	Różne substancje Do czasu wyspecyfikowania podgrup nie zaleca się używania tej nazwy rodzajowej.

### Objaśnienia

Główne nazwy rodzajowe utworzono poprzez:

- wskazanie w substancjach organicznych i nieorganicznych podstawowego pierwiastka, który charakteryzuje cząsteczkę i jej podstawowe właściwości; podobnie jak w numerze indeksowym, pierwiastek jest wskazany przez jego liczbę atomową,
- wskazanie odpowiedniej grupy funkcyjnej substancji organicznej; podobnie jak w numerze indeksowym grupom substancji charakteryzowanych przez grupy funkcyjne przypisano numery od 601 do 650.

W niektórych przypadkach obok nazwy głównych grup podano nazwę podgrupy.

### Sposób korzystania z tabeli

Po ustaleniu, czy substancja należy do jednej lub kilku grup lub podgrup w tabeli alternatywną nazwę rodzajową należy ustalić w następujący sposób:

1. Jeżeli nazwa grupy lub podgrupy wystarcza do scharakteryzowania pierwiastka lub grupy funkcyjnej określających charakter działania substancji, należy wybrać tą nazwę jako alternatywną nazwę rodzajową, np.:
  - 1,4-dihydroksybenzen  
grupa 604: fenole i ich pochodne  
alternatywna nazwa rodzajowa: pochodne fenoli
  - butanol  
grupa 603: alkohole i ich pochodne

podgrupa: alkohole alifatyczne  
alternatywna nazwa rodzajowa: alkohol alifatyczny

- 2-izopropoksyetanol  
grupa: alkohole i ich pochodne  
podgrupa: etery glikolowe  
alternatywna nazwa rodzajowa: eter glikolowy
- metakrylan  
grupa 607: kwasy organiczne i ich pochodne  
podgrupa: akrylany  
alternatywna nazwa rodzajowa: akrylan

2. Jeżeli nazwa grupy lub podgrupy nie wystarcza do scharakteryzowania pierwiastka lub grupy funkcyjnej określających charakter działania substancji, alternatywna nazwa rodzajowa będzie kombinacją nazw odpowiednich różnych grup lub podgrup:

- chlorobenzen  
grupa 602: chlorowcowęglowodory  
podgrupa: chlorowcowęglowodory aromatyczne  
grupa 017: związki chloru  
alternatywna nazwa rodzajowa: chlorowęglowodór aromatyczny
- kwas 2,3,6-trichlorofenylooctowy  
grupa 607: kwasy organiczne  
podgrupa: kwasy chlorowcoaromatyczne  
grupa 017: związki chloru  
alternatywna nazwa rodzajowa: kwas chloroaromatyczny
- 1-chloro-1-nitropropan  
grupa 610: chloronitrozwiązki  
grupa 601: węglowodory  
podgrupa: węglowodory alifatyczne  
alternatywna nazwa rodzajowa: chloronitrowęglowodór aromatyczny
- ditiopirofosforan tetrapropylu  
grupa 015: związki fosforu  
podgrupa: estry fosforanowe  
grupa 016: związki siarki  
alternatywna nazwa rodzajowa: estry tiofosforanowe



W przypadku niektórych pierwiastków, w szczególności metali, nazwa grupy lub podgrupy powinna zawierać określenia “organiczny” albo “nieorganiczny”, np.:

- chlorek rtęci  
grupa 080: związki rtęci  
alternatywna nazwa rodzajowa: nieorganiczny związek rtęci
  
- octan baru  
grupa 056: związki baru  
alternatywna nazwa rodzajowa: organiczne związki baru
  
- azotyn etylu  
grupa 007: związki azotu  
podgrupa: azotyny  
alternatywna nazwa rodzajowa: azotyn organiczny
  
- wodorosiarczyn sodu  
grupa 016: związki siarki  
alternatywna nazwa rodzajowa: nieorganiczny związek siarki

**ZAKRES INFORMACJI WYMAGANEJ WE WNIOSKU DO INSPEKTORA O  
WYRAŻENIE ZGODY NA ZAMIESZCZENIE NA ETYKIECIE ALTERNATYWNEJ  
NAZWY RODZAJOWEJ**

Wniosek o zamieszczenie na etykiecie alternatywnej nazwy rodzajowej musi zawierać następujące informacje:

- 1) nazwę i dokładny adres, wraz z numerem telefonu osoby, która na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest odpowiedzialna za wprowadzenie preparatu do obrotu, bez względu na to czy jest to producent, importer czy dystrybutor, albo osoby, o której mowa w pktcie E powyżej,
- 2) tożsamość substancji, co do której składany jest wniosek, jej klasyfikację oraz proponowaną alternatywną nazwę rodzajową, przedstawione w postaci tabeli określonej poniższym wzorem:

Nr CAS	Nr EINECS	Nazwa chemiczna zgodna z brzmieniem w wykazie lub zgodna z nomenklaturą międzynarodową oraz klasyfikacja substancji	Proponowana alternatywna nazwa rodzajowa
a)			
b)			
c)			

Jeżeli substancja nie występuje w wykazie należy dołączyć informację (odnośniki bibliograficzne) wskazującą, że klasyfikacja bierze pod uwagę całą dostępną informację na temat właściwości substancji.

- 3) uzasadnienie zachowania poufności co do tożsamości substancji,
- 4) przeznaczenie lub nazwę handlową preparatu,
- 5) przeznaczenie lub nazwę handlową we wszystkich państwach, o których mowa w art. 2 ust. 1 pkt 6, jeżeli są inne,
- 6) skład preparatu zgodnie z przepisami pktu 2 karty charakterystyki preparatu,
- 7) klasyfikację preparatu pod względem zagrożeń dla zdrowia,
- 8) oznakowanie preparatu,
- 9) przewidywane zastosowania,
- 10) kartę charakterystyki preparatu.

**Objaśnienia:**

- A. W celu uniknięcia składania wielokrotnych wniosków dotyczących tej samej substancji obecnej w różnych preparatach, złożenie jednego wniosku wystarcza, jeżeli takie preparaty:
  - zawierają tę samą substancję niebezpieczną w takich samych stężeniach,
  - mają taką samą klasyfikację i oznakowanie,
  - mają takie samo przeznaczenie,
  - we wszystkich takich preparatach zastosowana jest taka sama alternatywna nazwa rodzajowa.
- B. Alternatywna nazwa rodzajowa musi być taka sama, jak nazwa użyta w punkcie 2 karty charakterystyki preparatu.

- C. W przypadku preparatów importowanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z wnioskiem może wystąpić producent preparatu. W takim przypadku wniosek może zostać sporządzony w języku angielskim.

## Uzasadnienie

Projekt rozporządzenia stanowi wykonanie upoważnienia dla Ministra Zdrowia zawartego w art. 26 ustawy z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. Nr 11, poz.84, Nr 100, poz.1085, Nr 123, poz. 1350 i Nr 125, poz.1367), dotyczącego wprowadzenie wymagań związanych z oznakowaniem substancji i preparatów chemicznych. Obecnie sprawy te reguluje rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 sierpnia 1997 r. w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia, wydane na podstawie art. 221 § 5 Kodeksu pracy. Po wejściu w życie w dniu 14 lutego 2002 r. art. 41 ustawy o substancjach i preparatach chemicznych przepis ten straci moc.

Podstawą do opracowania projektu rozporządzenia były przede wszystkim obowiązujące w Unii Europejskiej przepisy dotyczące oznakowania substancji i preparatów, ujęte w dyrektywie 67/548/EWG z późniejszymi zmianami (do nowelizacji dokonanej dyrektywą 2000/32/WE) oraz w dyrektywie 1999/45/WE. Tym samym wejście w życie rozporządzenia będzie istotnym elementem harmonizacji prawa krajowego z wymaganiami prawa obowiązującego w Unii Europejskiej.

Przyjęcie zasad oznakowania opakowań substancji i preparatów chemicznych dokładnie takich samych, jakie obowiązują w Unii Europejskiej ma także wyraźny wymiar ekonomiczny z uwagi na obroty handlowe z UE. Przyjęcie jakichkolwiek innych zasad oznakowania wprowadzałoby konieczność wprowadzania innego oznakowania w obrocie wewnętrznym i innego w obrocie z zagranicą, co pociągałoby za sobą istotne zwiększenie kosztów handlowych.

Zgodnie z opinią Komitetu Integracji Europejskiej przepisy projektu rozporządzenia są zgodne z prawem Unii Europejskiej, jednakże nie uwzględniają przyjętych kolejnych przepisów modyfikujących w związku z postępem technicznym Dyrektywę Rady 67/548/EWG w postaci Dyrektywy Komisji 2001/59/WE z 6 sierpnia 2001 r. (opublikowana 21 sierpnia 2001 r.) oraz zmodyfikowanych postanowień Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/45/WE w postaci Dyrektywy Komisji 2001/60/WE (przepisy tej Dyrektywy mogą być wprowadzone dopiero po wprowadzeniu przepisów Dyrektywy Komisji 2001/59/WE). Z uwagi na niezbędność wydania

w trybie pilnym omawianego rozporządzenia nie jest możliwe aktualnie dostosowanie projektu rozporządzenia do postanowień ww Dyrektyw.

Dostosowanie prawa polskiego do Dyrektywy Komisji 2001/59/WE oraz Dyrektywy Komisji 2001/60/WE nastąpi po wejściu w życie rozporządzenia, w drodze jego nowelizacji.

Proponowane rozporządzenie nie narusza odrębnych uregulowań prawnych, dotyczących transportu materiałów niebezpiecznych.

Skutki finansowe dla przedsiębiorstw, związane z wejściem w życie projektowanego rozporządzenia, będą podobne do dotychczasowych, wynikających z obowiązku przestrzegania uchylanego rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 21 sierpnia 1997 r. w sprawie substancji chemicznych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia.

Wejście w życie rozporządzenia nie spowoduje negatywnych skutków finansowych dla budżetu państwa.

## Tabela zgodności

**Projekt ustawy  
z dnia .....2002 r.  
o zmianie ustawy o substancjach i preparatach chemicznych**

Przepis projektowanej ustawy:	Przepisy prawa UE implementowane przez projektowaną ustawę:
1) w art. 1 w ust. 3 w pkt 3: a) lit. a) otrzymuje brzmienie: „a) produktami leczniczymi, w rozumieniu prawa farmaceutycznego,” b) w lit. d) po wyrazach „o ochronie roślin uprawnych,” dodaje się wyrazy „za wyjątkiem art. 31 ust. 4 i 5”, c) lit. e) otrzymuje brzmienie: „e) kosmetykami, w rozumieniu przepisów o kosmetykach,” d) po lit. g) dodaje się lit. h) i i) w brzmieniu: „h) wyrobami medycznymi, w rozumieniu przepisów o wyrobach medycznych,	Dyrektywa 67/548/EWG Art. 1(2)(a) i (b)  Umożliwienie przystąpienia do Konwencji Rotterdamskiej – dotyczy również środków ochrony roślin
2) w art. 2 w ust. 1: a) pkt 3 otrzymuje brzmienie: „3) substancjach istniejących – rozumie się przez to substancje umieszczone na liście substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie, o której mowa w art. 22b,”	Dyrektywa 67/548/EWG Art. 2(1)(h)
b) po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu: „5a) alternatywnej nazwie rodzajowej - rozumie się przez to nazwę chemiczną nie identyfikującą dokładnie substancji z uwagi na zachowanie tajemnicy handlowej,”	Umożliwienie implementacji Art. 15 Dyrektywy 1999/45/WE
c) po pkt 6 dodaje się pkt 6a w brzmieniu: „6a) eksporcie – rozumie się przez to wywóz substancji poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej”;	Umożliwienie przystąpienia do Konwencji Rotterdamskiej
3) po art. 6 dodaje się art. 6a w brzmieniu: „Art. 6a. Osoba wprowadzająca do obrotu substancję niebezpieczną lub preparat niebezpieczny ma obowiązek prowadzić i aktualizować na bieżąco spis posiadanych substancji niebezpiecznych lub preparatów niebezpiecznych.”;	Dyrektywa 98/24/WE Art. 4

<p>4) po rozdziale 3 dodaje się rozdział 3a w brzmieniu:  „Rozdział 3a  Substancje istniejące  Art. 22a. 1. Wprowadzenie do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancji istniejących, w ich postaci własnej lub jako składnika preparatu, wymaga poinformowania Inspektora, w przypadkach określonych w ust. 2.  2. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:  1) rodzaj substancji istniejących podlegających zgłoszeniu,  2) osoby, których dotyczy obowiązek poinformowania,  3) zakres i rodzaj wymaganych informacji,  4) wielkość obrotu wymagającą zgłoszenia,  5) mając na uwadze ryzyko stwarzane przez te substancje</p>	<p>Rozporządzenie (EWG) 793/93  Art. 6(3)</p>
<p>Art. 22b. Listę substancji chemicznych występujących w produkcji lub w obrocie ogłasza minister właściwy do spraw zdrowia, w drodze obwieszczenia, w dzienniku urzędowym wydawanym przez tego ministra. Lista ta powinna obejmować Europejski Wykaz Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym (EINECS).”;</p>	<p>Dyrektywa 67/548/EWG  Art. 2(1)(h)  Umożliwienie implementacji spisu EINECS</p>
<p>5) w art. 25:  a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:  „1. Oznakowanie opakowania substancji niebezpiecznej i preparatu niebezpiecznego obejmuje nazwę umożliwiającą jednoznaczną identyfikację substancji lub preparatu, nazwy określonych substancji niebezpiecznych zawartych w preparacie, nazwę i siedzibę, a w przypadku gdy dotyczy osoby fizycznej imię i nazwisko oraz adres osoby wprowadzającej substancję lub preparat do obrotu oraz odpowiednie znaki ostrzegawcze i napisy, zgodnie z przepisami, o których mowa w art. 26, a także informacje o wymaganym postępowaniu z opróżnionymi opakowaniami, jeżeli tego wymagają inne przepisy.”;</p>	<p>Umożliwienie implementacji przepisów dotyczących oznakowania substancji i preparatów, zawartych w: Dyrektywie 67/548/EWG Art. 23 –25 i Dyrektywie 1999/45/WE Art. 10 – 12 i 15</p>
<p>b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:  „1a. Zastosowanie z uwagi na tajemnicę handlową alternatywnej nazwy rodzajowej dla zawartych w preparacie substancji niebezpiecznych wymaga uzyskania zgody Inspektora.”;</p>	<p>Umożliwienie implementacji art. 15 Dyrektywy 1999/45/WE</p>
<p>6) art. 26 otrzymuje brzmienie:  „Art. 26. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw gospodarki, pracy, rolnictwa oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia:  1) sposób oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, uwzględniając w szczególności:  a) treść napisów i wzory znaków ostrzegawczych,  b) sposób umieszczania napisów i znaków ostrzegawczych,  c) wymiary oznakowania w zależności od pojemności</p>	<p>Umożliwienie implementacji przepisów dotyczących oznakowania substancji i preparatów, zawartych w: Dyrektywie 67/548/EWG Art. 23 –25 oraz Dyrektywie 1999/45/WE Art. 10 – 12 i 15 wraz z odpowiednimi</p>

<p>opakowania,</p> <p>2) informacje, które powinien zawierać wniosek do Inspektora o uzyskanie zgody na zastosowanie alternatywnej nazwy rodzajowej, uwzględniając w szczególności informacje jednoznacznie identyfikujące niebezpieczną substancję zawartą w preparacie i propozycję alternatywnej nazwy rodzajowej.”;</p>	<p>załącznikami</p>
<p>7) w art. 28 ust. 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„3. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) rodzaje substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych, których opakowania zaopatruje się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i w wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie,</p> <p>2) wymagania dotyczące zamknięć i ostrzeżeń, o których mowa w pkt 1,</p> <p>uwzględniając w szczególności normy, które muszą spełniać takie zamknięcia oraz wyczuwalne dotykiem ostrzeżenia.”;</p>	<p>Dyrektywa 1999/45/WE Art. 9(1)(3) i załącznik nr 4</p>
<p>8) w art. 31:</p> <p>a) ust.1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„1. Minister właściwy do spraw gospodarki, na wniosek ministra właściwego do spraw zdrowia lub ministra właściwego do spraw środowiska, w razie stwierdzenia, że produkcja, obrót lub stosowanie substancji niebezpiecznej lub preparatu niebezpiecznego stwarzają nieuzasadnione ryzyko dla zdrowia człowieka lub środowiska, bądź gdy wynika to z porozumień międzynarodowych, określi, w drodze rozporządzenia, ograniczenia, zakazy lub warunki:</p> <p>1) produkcji, obrotu lub stosowania takiej substancji lub preparatu,</p> <p>2) wprowadzania do obrotu lub stosowania produktów zawierających takie substancje lub preparaty,</p> <p>uwzględniając w szczególności zastosowania takiej substancji lub preparatu, stosowanie w stężeniu lub proporcjach przewyższających określony poziom, występowania w określonych stężeniach lub ilościach w określonych produktach.”;</p>	<p>Umożliwienie implementacji całości przepisów załącznika 1 do Dyrektywy 76/769/EWG</p>
<p>b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:</p> <p>„4. W przypadku, gdy porozumienia międzynarodowe, których Rzeczpospolita Polska jest stroną, wymagają wyrażenia zgody na wprowadzenie do obrotu substancji lub preparatu na terytorium państwa przez właściwy organ tego państwa, eksport takiej substancji lub preparatu następuje po uzyskaniu zezwolenia Inspektora.</p> <p>5. Minister właściwy do spraw zdrowia w porozumieniu z ministrami właściwymi do spraw gospodarki, rolnictwa oraz środowiska określi, w drodze rozporządzenia:</p> <p>1) listę substancji i preparatów, których eksport wymaga uzyskania zezwolenia Inspektora,</p>	<p>Umożliwienie przystąpienia do Konwencji Rotterdamskiej</p>



- |                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| <ol style="list-style-type: none"><li>2) listę państw objętych takimi porozumieniami,</li><li>3) wzór wniosku o uzyskanie zezwolenia,</li><li>4) tryb uzyskania zezwolenia,</li><li>5) postępowanie Inspektora po otrzymaniu wniosku, o którym mowa w pkt 3.”;</li></ol> |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|